

ODPIS₍₄₎

**KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie**

**Program działalności
Kujawsko-Pomorskiego
Ośrodka Doradztwa Rolniczego
w Minikowie
na 2012 rok**

UCHWAŁA NR XVI/298/11
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
z dnia 19 grudnia 2011 r.

w sprawie zatwierdzenia Programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2012 rok

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.¹), art. 3 ust. 3 oraz art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507 z późn. zm.²), uchwala się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Program działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2012 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się dyrektorowi Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

URZĄD WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
W TORUNIU

Torun 23. GRU. 2011

Świadczy o zgodności z oryginałem

Beata Poplińska
inspektor (1)

Przewodniczący Sejmiku

Jakub
Dorota Jakub

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1206 i Nr 167, poz. 1759, z 2006 r. Nr 126, poz. 875 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 216, poz. 1370 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675 oraz z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz. 1281.

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 249, poz. 1832, z 2007 r. Nr 64, poz. 427, Nr 123, poz. 847, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 92, poz. 753 oraz z 2010 r. Nr 257, poz. 1726.

UZASADNIENIE

ODPIS⁽⁴⁾

1. Przedmiot regulacji:

Uchwała dotyczy zatwierdzenia Programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2012 rok.

2. Podstawa prawna:

Zgodnie z zapisami art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507 ze zm.), dyrektor jednostki doradztwa rolniczego przedkłada do zatwierdzenia organowi, któremu ta jednostka podlega roczny program działalności doradczej na rok następny. Zgodnie z art. 3 ust. 3 wyżej cytowanej ustawy, wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego podlegają właściwemu sejmikowi województwa.

3. Opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej:

Nie dotyczy.

4. Konsultacje ustawowe:

Zgodnie z art. 9 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507 ze zm.) Program działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2012 rok został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Społeczną Doradztwa Rolniczego przy Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie na posiedzeniu Rady w dniu 22 listopada 2011 roku.

5. Uzasadnienie merytoryczne:

Zadaniem Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie jest prowadzenie doradztwa rolniczego mającego na celu poprawę poziomu dochodów rolniczych oraz podnoszenie konkurencyjności gospodarstw rolnych. Podejmowane działania i świadczone usługi uwzględnia przygotowywany przez jednostkę doradztwa rolniczego program działalności doradczej. Program działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2012 rok został przedłożony do zatwierdzenia przez

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego przez dyrektora Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie.

6. Ocena skutków regulacji:

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie prowadzi samodzielną gospodarkę finansową w ramach środków pochodzących z dotacji celowych budżetu państwa, przychodów uzyskiwanych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej na wykonywanie zadań z zakresu doradztwa rolniczego oraz środków od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację projektów. Podjęcie niniejszej uchwały nie powoduje skutków finansowych dla budżetu województwa.

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
w TORUNIU

Torun 23 GRU. 2011

Stwierdzam zgodność z oryginałem

Beata Peplińska
(inspektor (1))

Spis treści

Wstęp	3
A. Status prawny, struktura organizacyjna i zatrudnienie	6
1.1. Podstawy prawne.....	6
1.2. Zadania Ośrodka.....	6
1.3. Struktura organizacyjna i zatrudnienie.....	9
B. Plan działalności merytorycznej na 2012 rok	11
I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim	
1. Transfer innowacji technologicznych	
1.1. Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej	16
1.2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej	22
1.3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych.....	23
2. Propagowanie odnawialnych źródeł energii	
2.1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej	25
3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem	
3.1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania „Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych” w gospodarstwach rolnych	26
3.2. Doradztwo dla rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN).....	28
4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej.	
4.1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych	30
4.2. Przekazywanie rolnikom informacji w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross compliance).....	32
4.3. Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych.	34
4.4. Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych.	35
5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności	
5.1. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji ...	36
5.2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności.....	37
II. Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym	
1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw	
1.1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej.....	41
1.2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych.....	42
2. System zbierania i wykorzystania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych - Polski FADN	
2.1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN.	43
3. System informacji rolniczej	
3.1. Gromadzenie rolniczej informacji rynkowej.	44
3.2. Usprawnienie zarządzania gospodarstwem rolnym z wykorzystaniem Internetu.	46

III. Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

1 .Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	
1.1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku.....	48
1.2. Rozwój rzemiosła i rzemiosła jako szansę różnicowania dochodów na obszarach wiejskich	49
1.3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwania pozarolniczych źródeł dochodu.	51
2 .Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych	
2.1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego.....	53
2.2. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu.	54
3 .Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska	
3.1. Gospodarka wodno- ściekowa oraz postępowanie z odpadami, w tym niebezpiecznymi	55
3.2. Promocja tradycyjnych sadów.....	57
3.3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska	58

IV. Promowanie postępu biologicznego i technologicznego produkcji rolniczej

1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych	
1.1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych.....	61
1.2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej	65
1.3. Wydawnictwa i publicystyka.....	66
2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi	
2. 1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi.....	69

C. Metodyka pracy i doskonalenie zawodowe

1. Ewaluacja szkoleń	70
2. Doskonalenie zawodowe	70
3. Kontrola wewnętrzna	71

D. Doskonalenie Systemu Zarządzania Jakością w pracy doradczej

E. Projekty planowane do realizacji w 2012 roku.....

F. Działania wewnętrzne planowane do realizacji w Ośrodku.....

G. Zestawienie planowanych działań KPODR na 2012 rok

Wstęp

W 2012 roku działalność Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie będzie miała nieco inny charakter niż w ostatnich latach. Większość środków w ramach poszczególnych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-13) została już zakontraktowana i dlatego nie należy spodziewać się tak wielkiego zapotrzebowania na pomoc w zakresie opracowania wniosków, jak choćby w roku 2011. Priorytety Wspólnej Polityki Rolnej w okresie 2007-13 związane są z wdrażaniem w rolnictwie tzw. „zasady wzajemnej zgodności”, która stawia przed rolnikami szereg nowych wyzwań. Dla pomocy rolnikom w wypełnianiu wymogów wzajemnej zgodności przewidziano w ramach PROW 2007-13 działanie „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”. Mankamentem tego działania jest jednak konieczność uiszczania przez rolników własnego wkładu finansowego. Pomimo przeprowadzenia przez KPODR w Minikowie w 2011 roku ponad 200 szkoleń na temat „Zasady otrzymywania dopłat bezpośrednich, a obowiązek spełnienia przez gospodarstwo zasad wzajemnej zgodności”, w których udział wzięło ponad 4 000 rolników, tylko kilkaset gospodarstw zdecydowało się przystąpić do działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”. Podobna sytuacja jest w całym kraju, ale pomimo to na 2012 rok nadal planowane są szkolenia, lustracje, sporządzenie przez doradców kolejnych raportów z tzw. „kompleksowej oceny gospodarstwa” odnoszących się do spełniania zasady wzajemnej zgodności.

2011 rok był kolejnym, w którym na dużą skalę realizowano zadania związane z reorientacją zawodową rolników i domowników. W ramach projektu „Czas na zmiany - reorientacja zawodowa rolników” dla kilkuset osób z siedmiu powiatów opracowano indywidualne plany reorientacji zawodowej i przeprowadzono szkolenia. W ramach kolejnego projektu „NOWY ZAWÓD-NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza”, działaniami wspierającymi reorientację rolników objęto już teren całego województwa. W 2011 roku 1300 osób przystąpiło do projektu, 700 ukończyło kursy zawodowe przygotowujące do podjęcia pracy poza rolnictwem. W 2012 roku przewiduje się, że skala tych działań będzie podobna, chociaż największym wyzwaniem jest znalezienie sposobów wsparcia dla rolników i domowników – absolwentów kursów zawodowych, aby w dobie niepewności gospodarczej i kryzysu mogli podjąć zatrudnienie poza rolnictwem.

W 2011 roku rosło zapotrzebowanie na udzielanie wsparcia specjalistycznego i praktycznego w mniejszych grupach rolników. Dlatego też w 2012 roku we wszystkich Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego uruchomione zostanie doradztwo dla tzw. grup celowych. Kontynuowane będą cieszące się dużym zainteresowaniem rolników szkolenia praktyczne z zakresu mechanizacji organizowane w ramach Centrum Techniki Rolniczej. W zakresie działalności Centrum Dziedzictwa Kulinarnego i Turystyki Wiejskiej planowane są praktyczne szkolenia dotyczące produktu lokalnego i ekologii. Ponadto odbędą się pierwsze pokazy w ekologicznym gospodarstwie demonstracyjnym w ramach międzynarodowego projektu BERAS IMPLEMENTATION.

Będą zorganizowane spotkania i konferencje branżowe producentów rzepaku, zbóż, trzody i bydła, sadowników, pszczelarzy, rolników ekologicznych, producentów drobiu i drobnego

inwentarza. Jesienią planowane jest II Forum Turystyki Wiejskiej.

Tradycją Ośrodka i zarazem wizytówką są oczywiście imprezy o charakterze targowo-wystawienniczym. Na 2012 rok zaplanowano udział około 1400 wystawców i ponad 100 tysięcy zwiedzających, przy czym w kreowaniu oferty planuje się uwzględnić zmiany w strukturze gospodarstw i co za tym idzie zmieniające się zapotrzebowanie na sposób organizacji targów.

Podobnie jak w latach poprzednich tworzenie Programu działalności KPODR na 2012 rok miało charakter oddolny. Doradcy terenowi uzgadniali indywidualne zadania planowane w ramach Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego, a następnie konsultowali ze specjalistami z działów merytorycznych. Takie podejście wynika z konieczności podążania w pracy KPODR w Minikowie za oczekiwaniami rolników i innych klientów, a jednocześnie jest zbieżne z oczekiwaniami formułowanymi przez Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Etapy przygotowania Programu działalności KPODR:

- Krok 1.** Dyskusje na temat priorytetów podczas spotkań kierowników i pracowników.
Początki planowania - oddolne pozyskiwanie informacji od rolników i innych odbiorców usług co do ich oczekiwań oraz od doradców w zakresie ich dotychczasowych doświadczeń wdrażania Programu na rok 2011.
- Krok 2** Konsultacje priorytetów Programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2012 rok z Radą Społeczną Doradztwa Rolniczego przy KPODR w Minikowie.
- Krok 3.** Spotkanie kierowników Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego oraz kierowników działów merytorycznych – wyjaśnienie zasad planowania.
- Krok 4.** Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego planują zadania na 2012 rok uwzględniając je dla każdego z doradców i zapotrzebowanie na wsparcie specjalistów z Ośrodka i ekspertów zewnętrznych.
- Krok 5.** Działy merytoryczne otrzymują informacje na temat zadań zaplanowanych przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego. Na tej podstawie budują własne elementy programu uwzględniające oczekiwania PZDR, rolników oraz przewidywane zadania własne realizowane przez specjalistów.
- Krok 6.** Dział Metodyki Doradztwa i Szkoleń dokonuje połączenia poszczególnych elementów Programu, uzgadnia pomiędzy działami miejsce i sposób realizacji zadań o zbliżonym charakterze. Program zostaje uzupełniony o wstęp, definicje działań doradczych oraz tabele ilustrujące skalę zadań zaplanowanych przez poszczególne komórki organizacyjne.
- Krok 7.** Dyrektor po naniesieniu uwag przyjmuje Program i decyduje o jego przedłożeniu do zaopiniowania Radzie Społecznej Doradztwa Rolniczego i zatwierdzenia przez Sejmik Województwa Kujawsko- Pomorskiego.

A. Status prawny, struktura organizacyjna i zatrudnienie

1.1. Podstawy prawne

Od dnia 1 kwietnia 2010 roku KPODR w Minikowie działa według struktury organizacyjnej określonej w Regulaminie organizacyjnym ustalonym przez dyrektora Ośrodka i zatwierdzonym przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu Uchwałą Nr XLIV/1148/10 z dnia 29 marca 2010 roku.

1.2. Zadania Ośrodka

Podstawowym zadaniem Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego jest udzielanie wszechstronnej pomocy rolnikom w celu zwiększania dochodów z gospodarstwa rolnego oraz podejmowanie działań mających na celu poprawę warunków życia rodzin wiejskich. Zadania te są realizowane zgodnie z art. 4 ust. 2–5 i art. 5 ustawy z dnia 22 października 2004 roku o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. nr 251, poz. 2507 ze zm.) poprzez:

- doradztwo indywidualne i grupowe,
- organizowanie szkoleń, kursów i konferencji,
- opracowywanie planów przedsięwzięć inwestycyjnych,
- organizowanie wystaw, pokazów, demonstracji i konkursów,
- prowadzenie działalności informacyjno-wydawniczej.

Celem tych działań jest:

- poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych oraz jakości produktów rolnych,
- wdrażanie i upowszechnianie najnowszych rozwiązań technologicznych oraz organizacyjnych,
- wdrażanie dobrych praktyk rolniczych,
- rozwijanie przedsiębiorczości na terenach wiejskich,
- aktywizowanie mieszkańców wsi i zachęcanie producentów rolnych do integrowania się w grupy producenckie, stowarzyszenia itp.,
- podnoszenie świadomości ekologicznej,
- działanie na rzecz odnowy wsi i zachowania dziedzictwa kulturowego.

Działania doradcze ukierunkowane są na:

- wdrażanie zasad Dobrej Praktyki Rolniczej i programów rolnośrodowiskowych,
- pomoc rolnikom w ubieganiu się o przyznanie pomocy finansowej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych,
- modernizację gospodarstw rolnych poprzez wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań organizacyjnych i technologicznych,
- wdrażanie rachunkowości rolnej i Polskiego FADN,
- wspieranie rozwoju małej przedsiębiorczości na wsi,

- ochronę i zachowanie dziedzictwa kulturowego,
- ochronę naturalnego środowiska i krajobrazu przyrodniczego,
- kształtowanie proekologicznych postaw i zachowań mieszkańców wsi,
- upowszechnianie wiedzy o ekologicznych systemach produkcji żywności i rozwój rolnictwa ekologicznego,
- integrowanie się rolników w grupy producenckie,
- promocję nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych,
- upowszechnienie wiedzy o odnawialnych źródłach energii.

Ośrodek świadczy usługi w zakresie:

a) prowadzenia:

- kursów przygotowujących do uzyskania tytułów kwalifikacyjnych w zawodach przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej,
- szkoleń technologicznych stacjonarnych zleconych przez jednostki zewnętrzne,
- szkoleń z zakresu stosowania środków ochrony roślin przy użyciu opryskiwaczy,
- szkoleń dla osób zajmujących się obrotem i konfekcjonowaniem środków ochrony roślin,
- szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwie rolnym,
- kursów i szkoleń z zakresu rolnictwa ekologicznego,
- szkoleń z zakresu sanitacji wsi oraz ekologicznego zagospodarowania zagrody wiejskiej,
- kursów z zakresu agroturystyki,
- działalności wydawniczej i poligraficznej,
- oceny sprawności technicznej opryskiwaczy,
- stacji meteorologicznej,
- reprodukcji matek pszczelich.

b) sporządzania opracowań technologicznych dla gospodarstw w zakresie:

- oceny możliwości inwestycyjnych gospodarstw rolnych,
- analiz i opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych,
- planów rolnośrodowiskowych,
- planów przestawienia gospodarstwa rolnego na produkcję metodami ekologicznymi lub planów produkcji w gospodarstwach ekologicznych,
- planów nawozowych dla gospodarstw uczestniczących w programach rolnośrodowiskowych,
- planów nawozowych dla gospodarstw z rozdysponowaniem nawozów organicznych (dotyczy pozwoleń, w tym zintegrowanych),
- planów przechowywania nawozów naturalnych,
- planów nawożenia, ochrony roślin i żywienia zwierząt gospodarskich,
- planów technologicznych z produkcji roślinnej, zwierzęcej, warzywniczej i sadowniczej oraz działów specjalnych.

1.3. Struktura organizacyjna i zatrudnienie

Od maja 2009 roku KPODR w Minikowie działa według struktury organizacyjnej zgodnej z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 195).

Komórki organizacyjne, zespoły i samodzielne stanowiska pracy:

Centrum w Minikowie

Dyrekcja
Dział Systemów Produkcji Rolnej i Standardów Jakościowych
Dział Przedsiębiorczości, Agroturystyki i Rozwoju Obszarów Wiejskich
Dział Ekonomiki
Dział Ekologii i Środowiska
Dział Metodyki Doradztwa i Szkoleń
Dział Informacji i Wydawnictw
Dział Administracyjno-Gospodarczy
Dział Księgowości
Dział Zastosowań Teleinformatyki
Dział Kadr i Organizacji Pracy
Stanowisko do spraw Obsługi Prawnej
Stanowisko do spraw Zarządzania Jakością
Stanowisko do spraw BHP i P.POŻ.
Audytor wewnętrzny

Oddział w Przysieku

Dyrektor Oddziału
Dział Administracyjno-Gospodarczy

Oddział w Zarzeczewie

Dyrektor Oddziału
Dział Administracyjno-Gospodarczy

Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego (PZDR) -- 19 powiatów z przynależnymi do nich gminami:

- bydgoski, gminy: Białe Błota, Dąbrowa Chełmińska, Dobrcz, Koronowo, Nowa Wieś Wielka, Osielsko, Sicienko, Solec Kujawski;
- inowrocławski, gminy: Dąbrowa Biskupia, Gniewkowo, Inowrocław gm. miejska, Inowrocław gm.wiejska, Janikowo, Kruszwica, Pakość, Rojewo, Złotniki Kujawskie;
- mogileński, gminy: Dąbrowa, Jeziora Wielkie, Mogilno, Strzelno;
- nakielski, gminy: Kcynia, Mroczka, Nakło nad Notecią, Sadki, Szubin;
- sępoleński, gminy: Kamień Krajeński, Sępólno Krajeńskie, Sośno, Więcbork;

- świecki, gminy: Bukowiec, Drzycim, Dragacz, Jezewo, Lniano, Nowe, Osie, Pruszcz Pomorski, Świecie, Świekatowo, Warlubie;
- tucholski, gminy: Cekcyn, Gostycyn, Kęsowo, Lubiewo, Śliwice, Tuchola;
- żniński, gminy: Barcin, Gąsawa, Janowiec Wielkopolski, Łabiszyn, Rogowo, Żnin.
- brodnicki, gminy: Bobrowo, Brodnica gm. miejska, Brodnica gm.wiejska, Brzozie, Górzno, Bartniczka, Jabłonowo Pomorskie, Osiek, Świedziebnia, Zbiczno;
- chełmiński, gminy: Chełmno gm. miejska, Chełmno gm.wiejska, Kijewo Królewskie, Lisewo, Papowo Biskupie, Stolno, Unisław;
- golubsko-dobrzyński, gminy: Ciechocin, Golub-Dobrzyń gm. miejska, Golub-Dobrzyń gm. wiejska, Kowalewo Pomorskie, Radomin, Zbójno;
- grudziądzki, gminy: Grudziądz gm. wiejska, Gruta, Łasin, Radzyń Chełmiński, Rogóźno, Świecie nad Osą;
- toruński (z siedzibą w Chełmży), gminy: Chełmża gm. miejska, Chełmża gm. wiejska, Czernikowo, Lubicz, Łubianka, Łysomice, Obrowo, Wielka Nieszawka, Zławieś Wielka;.
- wąbrzeski, gminy: Dębowa Łąka, Książki, Płużnica, Wąbrzeźno gm. wiejska.
- aleksandrowski, gminy: Aleksandrów Kujawski gm. miejska, Aleksandrów Kujawski gm. wiejska, Bądkowo, Ciechocinek, Koneck, Nieszawa, Raciążek, Waganiec, Zakrzewo;
- lipnowski, gminy: Bobrowniki, Chrostkowo, Dobrzyń nad Wisłą, Kikół, Lipno gm. miejska, Lipno gm. wiejska, Skepe, Tłuchowo, Wielgie;
- radziejowski, gminy: Bytoń, Dobrze, Osiecin, Piotrków Kujawski, Radziejów gm. miejska, Radziejów gm. wiejska, Topólka;
- rypiński, gminy: Brzuze, Rogowo, Rypin gm. miejska, Rypin gm. wiejska, Skrwilno, Wąpielsk;
- włocławski, gminy: Baruchowo, Boniewo, Brześć Kujawski, Chocień, Chodecz, Fabianki, Izbica Kujawska, Kowal gm. miejska, Kowal gm. wiejska, Lubanie, Lubień Kujawski, Lubraniec, Włocławek gm. wiejska.

W Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie wg stanu na dzień 30 września 2011 roku zatrudnionych było 253 pracowników, w tym 132 doradców terenowych i 48 specjalistów zakładowych zajmujących się obsługą klientów Ośrodka. Na jednego doradcę w terenie przypada 514 gospodarstw, natomiast na jednego specjalistę zakładowego 1415 gospodarstw. Aktualnie 139 pracowników posiada uprawnienia do doradzania w zakresie działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”, a 84 w zakresie „Programu Rolnośrodowiskowego” z PROW 2007-13.

Definicje działań doradczych realizowanych przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie (opracowane na podstawie wytycznych Centrum Doradztwa Rolniczego).

1) Szkolenie – proces kształcenia, którego celem jest zdobycie lub doskonalenie umiejętności wspartych niezbędną wiedzą. Charakteryzuje się krótkimi przedziałami czasu, w programach dominują cele poznawcze nad motywacją do zmian postaw w osobowościach jednostek. Szkolenia dzielą się na stacjonarne i wyjazdowe, przy czym pierwsze z nich cechuje jedność czasu i miejsca kształcenia, nie wymagana dla wyjazdowych.

2) Konferencja – forma szkolenia o zasięgu regionalnym. Prowadzona jest metodą wykładową i dyskusji – najczęściej wykłady się uzupełniają, a wszystkie dotyczą jednego głównego wątku danego spotkania. Konferencję prowadzi osoba, która ma wiedzę pozwalającą na swobodne kierowanie dyskusją, by nie odbiegała ona od głównego celu spotkania oraz nie wybiegała przed wystąpieniami kolejnych wykładowców (jeżeli po każdym wykładzie jest dyskusja).

3) Kurs – pozaszkolna forma kształcenia, której ukończenie umożliwia uzyskanie lub uzupełnienie wiedzy ogólnej, umiejętności lub kwalifikacji, realizowana zgodnie z programem nauczania przyjętym przez organizatora, kończąca się egzaminem sprawdzającym opanowane wiadomości lub umiejętności.

4) Pokaz – szkolenie stacjonarne połączone z pokazem np. zadawania pasz, pracy maszyn rolniczych itp.

5) Opracowania – wszelkiego rodzaju opracowania typu: analizy ekonomiczne, biznes plany, wnioski obszarowe i rolnośrodowiskowe wykonywane na zlecenie klienta.

6) Porada – usługa doradcza polegająca na:

- zapoznaniu się doradcy z problemem,
 - dokonaniu analizy konkretnej sytuacji (wspólnie z klientem) w oparciu o dane dostarczone/ przedstawione przez klienta,
 - przedstawieniu/ zaproponowaniu klientowi konkretnych możliwości rozwiązania problemu.
- Porada powinna zakończyć się rozwiązaniem problemu, z którym klient zwraca się do doradcy, ponieważ wiedza beneficjenta nie jest wystarczająca.
Porada powinna zostać udokumentowana w sposób nie budzący wątpliwości.

7) Informacja – usługa doradcza polegająca na przekazaniu klientowi danych i dostosowaniu ich do jego potrzeb. Informacja nie podlega rejestracji.

8) Lustracja – wizyta w gospodarstwie polegająca na:

- zaktualizowaniu danych/ informacji dotyczących działalności danego gospodarstwa
- udzieleniu porady.

Lustracja umożliwia bezpośredni kontakt doradcy/specjalisty z klientem, pomocny w obiektywnej ocenie i przeanalizowaniu z klientem np. stanu upraw w gospodarstwie.

B. Plan działalności merytorycznej na 2012 rok

1. Priorytety KPODR w Minikowie na 2012 rok

Głównym zadaniem Ośrodka w 2012 roku będzie udzielanie wszechstronnej pomocy rolnikom w celu zwiększania dochodów z gospodarstwa rolnego oraz działania mające na celu poprawę warunków życia rodzin wiejskich. Obok wsparcia rolników w zakresie modernizacji gospodarstw ze środków z Unii Europejskiej, znaczącym zadaniem będzie pomoc kolejnej grupie kilkuset gospodarstw w spełnieniu wymogów wzajemnej zgodności.

W 2012 roku główny wysiłek skoncentrowany będzie na przekazywaniu innowacji technologicznych i osiągnięć nauk rolniczych. Ograniczając liczbę organizowanych szkoleń stacjonarnych planuje się w zamian rozpoczęcie we wszystkich powiatach pracy w ramach tzw. grup celowych. Na terenie całego województwa realizowane będzie doradztwo z zakresu reorientacji zawodowej rolników i członków ich rodzin. Planuje się również kontynuację działalności wystawienniczo-targowej. Natomiast w ramach Centrum Techniki Rolniczej planuje się organizację szkoleń praktycznych, których celem jest ocena przydatności maszyn, urządzeń i ciągników rolniczych w gospodarstwach.

Planuje się szkolenia z nabywania umiejętności przygotowania produktów tradycyjnych w Centrum Dziedzictwa Kulinarnego i Turystyki Wiejskiej oraz rozpoczęcie działań związanych z tworzeniem demonstracyjnego gospodarstwa ekologicznego w ramach międzynarodowego projektu BERAS IMPLEMENTATION.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania, priorytetami Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w 2012 roku będą:

Priorytet: I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 1. Transfer innowacji technologicznych

Zadania:

1. Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej
2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej
3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych

Program 2. Propagowanie odnawialnych źródeł energii

Zadania:

1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej

Program 3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem

Zadania:

1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania "Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych" w gospodarstwach rolnych
2. Doradztwo dla rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN)

Program 4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej

Zadania:

1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych
2. Przekazywanie rolnikom informacji w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross compliance)
3. Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych
4. Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych

Program 5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności

Zadania:

1. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji
2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności

Priorytet: II. Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym

Program 1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw

Zadania:

1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej
2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych

Program 2. System zbierania i wykorzystania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych – Polski FADN

Zadanie:

1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN

Program 3. System informacji rolniczej

Zadania:

1. Gromadzenie rolniczej informacji rynkowej
2. Usprawnienie zarządzania gospodarstwem rolnym z wykorzystaniem Internetu

Priorytet: III. Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

Program 1. Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Zadania:

1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku
2. Rozwój rękodzielnictwa szansą różnicowania dochodów na obszarach wiejskich
3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwania pozarolniczych źródeł dochodu

Program 2. Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych

Zadania:

1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego
2. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu

Program 3. Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska

Zadania:

1. Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami, w tym niebezpiecznymi
2. Promocja tradycyjnych sadów
3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska

Priorytet: IV. Promowanie postępu biologicznego i technologicznego produkcji rolniczej

Program 1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych

Zadania:

1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych
2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej
3. Wydawnictwa i publicystyka

Program 2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

Zadanie:

1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

2. Cele operacyjne na 2012 rok

Przyjęte priorytety stanowiły podstawę sformułowania celów operacyjnych:

1. Utrzymanie ogólnej liczby klientów (rolników i innych mieszkańców wsi) korzystających z indywidualnych usług doradczych (porady, lustracje, opracowania) KPODR na poziomie z 2011 roku.
2. Zorganizowanie 1 172 szkoleń z liczbą uczestników nie mniejszą niż 25 000 osób.
3. Objęcie przynajmniej 1360 rolników i domowników rodzin rolniczych doradztwem z zakresu reorientacji zawodowej.
4. Utrzymanie zainteresowania ofertą wystawienniczo-targową KPODR mierzone liczbą wystawców na poziomie 1400 i liczbą zwiedzających nie mniejszą niż 110 tys.

3. Zestawienie planowanych działań Ośrodka w 2012 roku

Działanie	Liczba działań				
	I priorytet	II priorytet	III priorytet	IV priorytet	Razem
Porady	9 621	1 869	2 454		13 944
Szkolenia	773	52	375		1 172
Konferencje	26	1	3		30
Opracowania	13 750	703	1 774		16 227
Pokazy	21		8		29
Przygotowanie poetek demonstracyjnych	170				170
Lustracje	2 085	120	596		2 801
Konkursy			6	17	23
Imprezy wystawienniczo -targowe				12	12
Olimpiady				20	20
Wydawnictwa i publicystyka				532	532

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
W TORUNIU

Toruń 23-12-2011

Stwierdzam zgodność z oryginałem

Beata Doppińska
Inspektor (1)

ODPIS⁽³⁾

Priorytet I

**Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych
w województwie kujawsko-pomorskim**

Program 1. Transfer innowacji technologicznych

Zadanie 1. Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej

Cel:

Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności rolników z zakresu nowych technologii w produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Uzasadnienie:

Zarządzanie gospodarstwem rolnym w warunkach wolnego rynku Wspólnoty Europejskiej wymaga od rolników ciągłego doskonalenia swoich umiejętności. Tylko prawidłowo prowadzone nowoczesne gospodarstwo rolne jest w stanie konkurować na unijnym rynku. Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie w ramach zadania „Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej” od ponad siedmiu lat przekazuje rolnikom najnowszą wiedzę z zakresu technologii produkcji roślinnej i zwierzęcej. Z uwagi na duże zainteresowanie rolników, temat ten będzie realizowany również w 2012 roku.

Podobnie jak w latach ubiegłych planowane jest objęcie doradztwem producentów trzody chlewnej. Ostatnie dane GUS wskazują na pogłębienie trendu spadkowego w produkcji trzody chlewnej. Pogłowie świń w Polsce pod koniec lipca 2011 roku wynosiło 13 508,5 tys. sztuk i było o 9,1% niższe niż rok wcześniej. Dzieje się tak ze względu na niekorzystne uwarunkowania ekonomiczne chowu tuczników. Rosnące ceny pasz spowodowały, że opłacalność produkcji wieprzowiny spadła, mimo iż wzrosły ceny skupu. W związku z tym wydaje się, że jedynym z możliwych wyjść z tego kryzysu jest nawiązanie współpracy (integracji pionowej) pomiędzy uczestnikami całego procesu „od pola do stołu”. Dlatego między innymi w 2012 roku proponowana tematyka szkoleń dla producentów trzody chlewnej będzie koncentrowała się wokół poprawy opłacalności produkcji poprzez współpracę hodowców z wytwórcami pasz i zakładami mięsnymi. Ważnym tematem szkoleń, konferencji i porad będzie także wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych w zakresie modernizacji istniejących budynków ze zwróceniem szczególnej uwagi na dobrostan zwierząt, ochronę zdrowia świń i szeroko rozumianą bioasekurację.

W ostatnim dziesięcioleciu zanotowano wzrost wydajności bydła mlecznego. W 2010 roku wynosiła ona około 4700 litrów i była o 2,3% wyższa niż w 2009 roku. Obserwuje się jednak malejącą liczbę gospodarstw mlecznych, w szczególności utrzymujących mniej niż 9 krów. Wskazuje to z jednej strony na kontynuację procesu koncentracji i intensyfikacji w produkcji mleka, z drugiej strony świadczy o rosnących problemach małych gospodarstw mlecznych. Alternatywą dla takich gospodarstw często jest przestawienie się na produkcję bydła mięsnego. Rolnicy zainteresowani tą problematyką będą mogli uczestniczyć w konferencji, która odbędzie się w I kwartale 2012 roku.

By dobrze wykorzystać potencjał genetyczny krów mlecznych, równocześnie poprawiając dochodowość w gospodarstwach produkujących mleko, należy w pierwszej kolejności unikać

błędów związanych z niewłaściwym żywieniem bydła. Drugą równie ważną sprawą jest zapewnienie krowom mlecznym właściwego dobrostanu. Takiej tematyce poświęcone będą konferencje, które planuje się zorganizować w 2012 roku w Minikowie, Przysieku i Rypinie.

Od kilku lat notuje się rosnące zainteresowanie mięsem drobiowym. Coraz bardziej świadomy polski konsument chętnie sięga po łatwostrawne i dietetyczne mięso drobiowe. Prym wiodą tutaj – ze względu na niską cenę – kurczęta. Dużym zainteresowaniem cieszy się również polska gęsiną, którą Ośrodek propaguje od kilku lat. Mięso gęsie ma wyjątkowe walory odżywcze i smakowe. Polska gęś owsiana jest bardzo zdrowa, gdyż zawiera bardzo mało cholesterolu i jest zasobna w wiele cennych składników. Powrót do chowu przyzagrodowego w mniejszych stadkach może przyczynić się do większego spożycia gęsiny w kraju.

Podobnie jak w latach ubiegłych, również w 2012 roku planuje się zorganizować wspólnie z Instytutem Zootechniki Zakładem Doświadczalnym w Kołudzie Wielkiej konferencję na temat przyszłości gęsiny w Polsce. Dla producentów jaj kurzych ważnym wydarzeniem będzie zaplanowana na II kwartał 2012 roku konferencja drobiarska w Przysieku. Komisja Europejska ustaliła, że od 1 stycznia 2012 roku wprowadzony zostanie zakaz konwencjonalnego baterijnego chowu kur niosek. Dopuszczone będą tylko klatki zapewniające m.in. co najmniej 750 cm² powierzchni na 1 kurę z gniazdem do znoszenia jaj oraz z grzędą o długości co najmniej 15 cm na nioskę. Jak dostosować się do nowych wymogów, jakie przyjąć alternatywne systemy chowu – o tym między innymi usłyszą „drobiarze” na wspomnianej konferencji.

Hodowcom zwierząt futerkowych proponuje się udział w konferencji na temat racjonalnego żywienia szynszyli oraz w szkoleniu o wpływie dobrostanu królików na efekty ekonomiczne stada. Dobrostan zwierząt futerkowych będzie również tematem pokazu planowanego na III kwartał 2012 roku.

Jak co roku wiele uwagi zostanie poświęcone gospodarce pasiecznej. Miód i inne produkty pszczele od dawna stanowią alternatywne źródła dochodów. Sprzedaż tych produktów prowadzona jest w ramach sprzedaży bezpośredniej. Doradztwo dla pszczelarzy polegać będzie na udzielaniu porad dotyczących prowadzenia pasiek oraz zakupu materiału hodowlanego. Uwieńczeniem działalności pszczelarzy będzie organizowane już po raz dwudziesty Forum Pszczelarzy w Przysieku oraz III Kujawsko-Pomorskie Miodowe Lato w Zarzeczewie.

Z zakresu produkcji roślinnej planowana jest kontynuacja prac nad poszerzeniem poziomu wiedzy i podniesieniem umiejętności rolników dotyczących uprawy roślin zbożowych i ziemniaków, a w szczególności nowych odmian i technik siewu, nawożenia, ochrony przed chorobami oraz nowoczesnych technik uprawowych.

Występuje duże zainteresowanie rolników powiększaniem areału i specjalizacją produkcji oraz nowoczesnymi technologiami w zbożach, kukurydzy i ziemniakach. Zboża i kukurydza zajmują około 70% areału w strukturze zasiewów. Ziemniaki chociaż mają mniejszy udział w strukturze, to wyraźnie widać daleko zaawansowaną specjalizację w ich produkcji – szczególnie sadzeniaków. Świadczy o tym udział rolników towarowych w różnych formach doskonalenia: konferencje, szkolenia specjalistyczne czy udział w targach i dniach pola.

Uczestnictwo w tych imprezach pracowników jednostek naukowych, uczelni rolniczych, firm hodowlano-nasiennych i chemicznych, potwierdza potrzebę pogłębiania specjalizacji w tych kierunkach produkcji roślinnej. Dlatego doradztwo z tym związane, które zamierza się realizować w 2012 roku polegać ma na udzielaniu porad, prowadzeniu lustracji oraz organizacji konferencji, szkoleń stacjonarnych i wyjazdów studyjnych do hodowli nasiennych oraz prowadzeniu praktycznych szkoleń na poletkach demonstracyjnych w Grubnie. Ważnym tematem będzie ochrona plantacji – zwalczanie chwastów, szkodników i chorób. Z ochroną upraw największe problemy mają rolnicy z małych i średnich gospodarstw. Według spisu rolnego z 2010 r. w województwie kujawsko-pomorskim jest 65,5 tys. gospodarstw o powierzchni od 1,0 do 50,0 ha użytków rolnych (74%). Gospodarstwa pozostałe (od 50 do 100 ha i więcej) to tylko 2,4 tys. (tj. 2,7%). Doradztwo dla tak zróżnicowanych gospodarstw, które często szukają możliwości zwiększenia swoich dochodów wprowadzając do uprawy coraz to inne rośliny (gryka, lnianka, proso), wymaga częstej konsultacji z pracownikami instytutów naukowych czy firm hodowlanych. Województwo kujawsko-pomorskie jest terenem atrakcyjnym pod względem produkcji zbóż oraz kukurydzy, rzepaku i buraków cukrowych. Dlatego jak co roku w lutym 2012 roku, zorganizowane będzie Forum Nasienne, na którym rolnicy otrzymają rzetelne informacje w zakresie nowych odmian, które opracowywane są na podstawie wyników porejestrowych doświadczeń odmianowych (PDO). Forum jak co roku, organizowane będzie we współpracy ze Stacją Doświadczalną Oceny Odmian w Chrzastowie oraz znanymi firmami nasiennymi. Takie spotkania są niezwykle cennym źródłem informacji i wiedzy, którą rolnicy wykorzystują w swoich gospodarstwach.

Z roku na rok wzrasta również zapotrzebowanie na doradztwo specjalistyczne związane z produkcją sadowniczą i uprawą warzyw. Doradztwo związane z powyższą tematyką polegać będzie głównie na prowadzeniu lustracji plantacji i udzielaniu porad specjalistycznych. W listopadzie planowana jest organizacja III Zjazdu Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W 2012 roku odbędzie się również konferencja dla plantatorów cebuli i innych warzyw na temat ochrony warzyw przed szkodnikami i chwastami.

W 2011 roku rozpoczęto poradnictwo dla grup celowych, które zostały założone w każdym powiecie. Doradztwo dla grup celowych w 2012 roku będzie polegało na współpracy, analizie i rozwiązywaniu problemów pojawiających się w gospodarstwach rolnych. Do współpracy z grupami celowymi obok doradców terenowych włączeni są także specjaliści zakładowi.

Tematyka zadań doradczych z zakresu innowacji technologicznych została tak przygotowana, aby rolnicy specjalizujący się w różnych dziedzinach produkcji rolniczej mieli możliwość dostępu do wszystkich interesujących ich zagadnień. W 2012 roku kontynuowane będą zadania (szkolenia, kursy, porady, lustracje i artykuły), które dają producentom rolnym możliwość pozyskiwania najnowszej wiedzy technologicznej z produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	3402
2.	Szkolenia	303
3.	Konferencje	22
4.	Opracowania - Plan ochrony roślin - Zalecenia nawozowe - Wyliczenia DJP, wielkości płyt obornikowych i zbiorników na odchody płynne - Wniosek o dopłatę do materiału siewnego - Wniosek o zwrot akcyzy paliwowej - Wniosek o dopłatę do materiału siewnego AGNES 1, AGNES 2	10 1 16 304 2 89
5.	Lustracje w gospodarstwach	711
6.	Poletka demonstracyjne	170
7.	Pokazy - Pracy maszyn do produkcji roślinnej - Pracy maszyn do produkcji zwierzęcej - Profilaktyki i utrzymania zwierząt - Inne	8 3 1 9

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencje					
1.	Ochrona warzyw gruntowych przed chorobami	I	1	30	Radziejów
2.	Racjonalizacja produkcji trzody chlewnej w obecnych warunkach rynkowych	IV	1	60	Przysiek
3.	Forum nasienne	I	1	50	Minikowo
4.	Nowości odmianowe w zbożach	II	1	70	Grubno
5.	Ziemniaki na Kujawach i Pomorzu	I	1	70	Przysiek
6.	Szanse białka roślin strączkowych w konkurencji z soją	I	1	100	Przysiek
7.	Kukurydza roślina uniwersalna	III	1	100	Grubno
8.	Rzepak – roślina pełna tajemnic	I	1	80	Przysiek
9.	XX Forum Pszczelarzy	I	1	250	Przysiek
10.	Prawidłowe żywienie krów wysokomlecznych a zdrowotność	II	1	50	Przysiek
11.	Przyszłość produkcji owoców z drzew pestkowych	I	1	30	Zarzeczewo
12.	Aktualne trendy w hodowli bydła mlecznego	IV	1	30	Minikowo
13.	Chów bydła mięsnego	II	1	30	Michelin
14.	Technika ochrony roślin sadowniczych	IV	1	40	Minikowo
15.	Efektywne technologie stosowane w sadownictwie	IV	1	40	Teren woj.
16.	Konferencja mleczarska	IV	1	45	Rypin

17.	Nowe rozwiązania technologiczne w produkcji drobiarskiej zgodne z przepisami unijnymi	II	1	50	Przysiek
18.	Warunki środowiskowe i ich wpływ na produkcję żywca wieprzowego	III	1	50	Zarzeczewo
19.	Produkcja tuczników wysokiej jakości – wymagania zakładów mięsnych	IV	1	50	Minikowo
20.	III Zjazd Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego	IV	1	70	Teren woj.
21.	Racjonalne żywienie szynszyli	II	1	15	Minikowo
22.	Teraźniejszość i przyszłość gęsi w Polsce	I	1	40	Kołuda Wielka
Szkolenia					
1.	Ochrona i nawożenie pomidorów gruntowych	III	2	50	Chromowola Trzebiegoszcz
2.	Produkcja żywca wieprzowego wysokiej jakości	I - IV	3	45	Teren woj.
3.	Błędy żywieniowe a produktywność zwierząt	I - IV	2	30	Teren woj.
4.	Prawidłowe zarządzanie gospodarstwem, wyniki ekonomiczne	I - IV	2	30	Teren woj.
5.	Polski Klaster Mięsny a grupy celowe produkcji trzody chlewnej – możliwa i konieczna współpraca	I - IV	4	80	Teren woj.
6.	Nowoczesne technologie zasiewów zbóż	I	3	70	Sępólno Mogilno Inowrocław
7.	Ochrona roślin uprawnych – Lokalne Dni Pola – szkolenie terenowe	II	1	30	Chrzastowo
8.	Nowe tendencje w hodowli odmian zbóż – aspekt praktyczny	II	1	20	Grubno
9.	Ochrona zbóż przed chorobami w praktyce	II	1	20	Grubno
10.	Zboża w nowoczesnej technologii uprawy	II	1	50	Grubno
11.	Dobór mieszańców kukurydzy w produkcji mleka	III	1	40	Grubno
12.	Nawożenie i ochrona podstawą każdej technologii uprawy rzepaku	II	1	20	Grubno
13.	Kalibracja opryskiwacza polowego	II	2	35	Grubno
14.	Innowacje w produkcji krzewów jagodowych	II	1	30	Zarzeczewo
15.	Wybrane zagadnienia z zakresu ochrony drzew owocowych	IV	1	30	Zarzeczewo
16.	Wpływ dobrostanu królików na efekty produkcyjne stada	II	1	25	Minikowo

Wydawnictwa

Lp.	Tytuły	Termin (kwartał)	Nakład
1.	Informator nasienny	I	200
2.	Pszenżyto w województwie kujawsko-pomorskim	IV	1500
3.	Kujawsko-Pomorskie Dni Pola Grubno 2012 - informator	II	1500
4.	Nowości odmianowe w zbożach - materiały konferencyjne	II	150
5.	Ziemniaki na Kujawach i Pomorzu - materiały konferencyjne	I	150
6.	Mieszanki zbożowo-strączkowe	I	2000
7.	Kalibracja opryskiwacza polowego - ulotka	IV	3000
8.	Kosztowne błędy w sadownictwie	IV	1000

Tematyka pokazów

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Pokazy					
1.	Praca maszyn w polu	II	1	50	Zarzeczewo
2.	Rozwój wybranych gatunków chwastów	III	1	100	Minikowo
3.	Pokaz pracy maszyn do produkcji roślinnej	II	2	2300	Grubno
4.	Pokaz pracy maszyn do uprawy kukurydzy	III	1	50	Grubno
5.	Profilaktyka i utrzymanie zwierząt futerkowych	III	1	15	Teren woj.

Tematyka konkursów

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konkursy					
1.	Konkurs na najlepszą odmianę ziemniaka	III	1	minimum 50	Przysiek
2.	Konkurs na najsmaczniejszą odmianę ziemniaka	III	1	minimum 30	Przysiek
3.	Konkurs „Ziemniak w tradycji kulinarnej Pomorza i Kujaw”	III	1	15	Przysiek

Zadanie 2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej

Cel:

Teoretyczne i praktyczne zapoznanie rolników z najnowszymi rozwiązaniami technicznymi w urządzeniach i maszynach wykorzystywanych w gospodarstwach rolnych.

Uzasadnienie:

Nowoczesne technologie zarówno w produkcji roślinnej jak i zwierzęcej nie byłyby możliwe bez zastosowania nowoczesnych maszyn i urządzeń. Maszyny takie wymagają od użytkowników wysokich umiejętności w zakresie eksploatacji i obsługi. Zwykle obejrzenie sprzętu bez możliwości zapoznania się z jego pracą w terenie nie daje w pełni poglądu o jego przydatności w gospodarstwie.

Zadania w ramach Centrum Techniki Rolniczej będą realizowane wraz z DLG AgroFood (Niemieckim Towarzystwem Rolniczym), wiodącą organizacją z sektora gospodarki rolnej i żywnościowej. Prowadzone od kilku lat w Ośrodku szkolenia w ramach Centrum Techniki Rolniczej cieszą się dużą popularnością wśród rolników oraz uczniów szkół rolniczych. Swoją chęć uczestnictwa w szkoleniach deklarują nie tylko mieszkańcy naszego województwa, ale również z Wielkopolski i Pomorza. Za pośrednictwem takich szkoleń rolnicy mają możliwość zapoznania się ze sprzętem rolniczym, a samodzielne testowanie wybranych maszyn w terenie ułatwia podjęcie decyzji o zakupie. Szkolenia w ramach CTR są kierowane do zainteresowanych danym tematem rolników. Ze względu na warsztatowy charakter szkoleń, liczba uczestników w danym dniu jest ograniczona do 50 osób. Rolnicy wyrażają chęć uczestnictwa w przyszłorocznych tego typu szkoleniach.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rolników, w 2012 roku w ramach CTR planowana jest organizacja dwóch szkoleń praktycznych. Pierwsze poświęcone będzie technologii zbioru zielonek, natomiast drugie zastosowaniu ładowarek teleskopowych w gospodarstwie.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Szkolenia	2

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Technologia zbioru zielonek	II	1	50	Minikowo
2.	Ładowarki teleskopowe	IV	1	50	Minikowo

Zadanie 3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych

Cel:

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych rolników i osób związanych z produkcją rolniczą.

Uzasadnienie:

Zmiany w środowisku naturalnym spowodowały, że stosowanie środków ochrony roślin obok nawożenia mineralnego stało się rutynowym działaniem w produkcji roślinnej. Uprawa intensywnych gatunków roślin uprawnych spowodowała zachwianie równowagi agroekosystemów. Wyjątkowo silny wpływ na środowisko naturalne mają chemiczne środki ochrony roślin. Stosowanie pestycydów pociąga za sobą zjawisko tzw. presji selekcyjnej. Przy życiu pozostają osobniki charakteryzujące się podwyższonym poziomem odporności na dany środek, dzięki zabiegowi chemicznemu zostają one bowiem w sposób naturalny wyselekcjonowane. Populacja szkodników wkrótce odradza się, ale jest ona już odporniejsza na dany pestycyd. To z kolei zmusza rolnika do stosowania pestycydów o działaniu bardziej radykalnym, które wywierają szkodliwy wpływ również na organizmy pożyteczne. Niektóre pestycydy mogą także zmieniać skład chemiczny roślin uprawnych.

Na uwagę zasługuje również problem odpadów pestycydowych. Źródłami tych odpadów są: produkcja przemysłowa środków ochrony roślin, transport, magazynowanie i dystrybucja tych środków, rolnictwo (np. opakowania po preparatach, ścieki z mycia aparatury roboczej itp.) i gospodarstwa domowe (głównie pozostałości środków owadobójczych). Niepokojącym zjawiskiem są tzw. „podróbki” środków ochrony roślin, zwłaszcza te, które zawierają inne substancje biologicznie czynne, niż jest to zadeklarowane na etykiecie.

Dlatego konieczne jest stałe kontrolowanie stosowania powyższych czynników produkcji rolniczej. Kontrola ta powinna obejmować zarówno poziom dawki, sposób stosowania, dystrybucję, a także zagospodarowanie pustych opakowań.

Zasady stosowania środków ochrony roślin w produkcji rolniczej reguluje Ustawa o ochronie roślin z dnia 18 grudnia 2003 r. (tekst jednolity: Dz. U z 2008 roku Nr 133, poz. 849, z późn. zm.). Określa ona warunki, które trzeba spełnić, aby ochrona ta była skuteczna, a jednocześnie bezpieczna dla ludzi – operatorów opryskiwaczy jak i konsumentów żywności, zwierząt oraz dla środowiska naturalnego. Obowiązki wynikające z w/w ustawy nakładają na operatora opryskiwacza obowiązek ukończenia szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin, po którym otrzymuje zaświadczenie upoważniające do wykonywania zabiegów środkami ochrony roślin oraz do zakupu środków ochrony roślin, zaliczanych do toksycznych i bardzo toksycznych dla ludzi.

Na szkoleniach rolnicy otrzymują niezbędną wiedzę jak postępować od momentu zakupu środka chemizacyjnego do utylizacji pustego opakowania. Prowadzone są również szkolenia dla dystrybutorów środków ochrony roślin w zakresie obrotu i konfekcjonowania, które muszą być aktualizowane co 5 lat. W 2012 roku planuje się przeprowadzenie 90 szkoleń z zakresu stosowania środków ochrony roślin lub obrotu, konfekcjonowania środków ochrony roślin.

Zagrożenia związane z nieprzestrzeganiem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwach rolnych skłaniają doradców do zwrócenia uwagi rolnikom na konsekwencje łamania przepisów BHP. Bezpieczeństwo i higiena pracy to powszechnie używana nazwa służąca do określenia zbioru zasad dotyczących bezpiecznego i higienicznego wykonywania pracy oraz nauka zajmująca się kształtowaniem właściwych warunków pracy. Podstawowe wymagania prawne dotyczące BHP zawiera Dział X Kodeksu pracy oraz szereg rozporządzeń, a w tym najważniejsze: Rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 129, poz. 844 z 1997 roku z późniejszymi zmianami) oraz Polskie Normy. W 2010 roku wypadki występowały najczęściej w gospodarstwach rolnych o mieszanym profilu produkcji (64,5%), o powierzchni od 1 do 5 ha fizycznych (29,9%) oraz od 5 do 10 ha fizycznych (26,4%). Najwięcej wypadków odnotowano na podwórzach gospodarstw (34,9%), podczas wchodzenia i schodzenia z drabin (21,8%), w trakcie przemieszczania się w pomieszczeniach gospodarczych (14,3%) oraz wchodzenia i wychodzenia z ciągników i maszyn rolniczych (10,7%). Do wypadków dochodziło najczęściej wskutek niewłaściwej organizacji pracy, złego stanu nawierzchni podwórz i ciągów komunikacyjnych, bałaganu w obejściu gospodarstwa oraz w pomieszczeniach produkcyjnych. KPODR w Minikowie od kilku lat współpracuje z Oddziałem KRUS w Bydgoszczy, z którym wspólnie propaguje przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwach rolnych. Pomimo, że tematyka szkoleń chemizacyjnych obejmuje również bezpieczeństwo i higienę pracy to w ramach działalności doradczej w 2012 roku dodatkowo planuje się zorganizowanie szkoleń BHP dla rolników pracodawców. Szkoleniem z zakresu BHP mają być objęci rolnicy korzystający z działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”.

Z uwagi na to, że w szkoleniach dotyczących stosowania środków ochrony roślin uczestniczy kilka tysięcy rolników, planuje się również podczas tych szkoleń prowadzenie szerokiej akcji informacyjnej na temat obowiązkowych ubezpieczeń w rolnictwie. Dopełnieniem przekazywanych informacji będzie ulotka „Rolniku – ubezpiecz się!” opracowana przez specjalistów z KPODR w Minikowie.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba planowanych działań
1.	Szkolenia w zakresie obrotu, konfekcjonowania lub stosowania środków ochrony roślin	90
2.	Szkolenia BHP dla rolników	22
3.	Szkolenia z integrowanej produkcji	1

Program 2. Propagowanie odnawialnych źródeł energii

Zadanie 1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej

Cel:

Przekazanie producentom rolnym informacji o możliwościach wykorzystania naturalnych źródeł energii oraz o uprawie roślin z przeznaczeniem na cele energetyczne.

Uzasadnienie:

Prognozy światowe oraz oficjalne dokumenty państwowe przewidują, że sektor odnawialnych źródeł energii w najbliższym dziesięcioleciu będzie się dynamicznie rozwijał. Wykorzystanie energii odnawialnej postrzegane jest jako trwały kierunek rozwoju energetyki, znalazło to odzwierciedlenie w dokumentach strategicznych tj. „Polityka energetyczna Polski do 2030 roku” i „Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych”. Rozwój tego sektora ma w części zastąpić paliwa kopalne oraz przyczynić się do zróżnicowania źródeł dostaw energii, a tym samym do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego naszego kraju. Wpłyne to niewątpliwie także na ograniczenie zanieczyszczenia środowiska, w tym przede wszystkim zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych.

Zobowiązania nałożone na Polskę przez Dyrektywę 2009/28/WE to przede wszystkim 15% udział energii odnawialnej w bilansie energii finalnej oraz 10% udział biopaliw w paliwach transportowych. Szczególna rola w tym procesie przypada biomasie, stąd realizacja powyższych zobowiązań stanowi duże wyzwanie dla rolnictwa i obszarów wiejskich. Zakłada się, że w ciągu najbliższych kilkunastu lat rolnicza przestrzeń produkcyjna będzie wykorzystywana nie tylko do produkcji żywności, ale także energii.

Polska dysponuje ograniczonym arealem użytków rolnych, które można wykorzystać do produkcji roślin na cele energetyczne. Odpowiedni ich dobór do warunków glebowo-klimatycznych oraz możliwości efektywnego lokalnego zagospodarowania na cele energetyczne wymagają odpowiedniej wiedzy, stąd też praca w tym temacie zostanie ukierunkowana na przekazywanie rolnikom rzetelnych informacji dotyczących tych zagadnień.

Duże znaczenie dla rozwoju tego sektora będą miały również inne naturalne źródła energii m.in. kolektory słoneczne, pompy ciepła, małe elektrownie wodne, czy elektrownie wiatrowe. Przygotowanie inwestycji służącej produkcji i wykorzystaniu źródeł odnawialnych (biogazownie, biopaliwa, elektrownie wiatrowe) to zadanie bardzo złożone, dlatego też wskazanie ścieżki uzyskania pozwoleń formalno-prawnych ułatwi przygotowanie i wykonanie inwestycji przez zainteresowane osoby. Biorąc pod uwagę kosztowność tych inwestycji, istotne są też informacje o pozyskiwaniu środków finansowych na ich realizację.

Dostęp rolników do powyższych informacji planuje się osiągnąć poprzez szkolenia organizowane w terenie, artykuły we Wsi Kujawsko-Pomorskiej oraz bezpośrednie doradztwo udzielane społeczności wiejskiej. Dodatkowo na przełomie 2011/2012 roku w powiatach województwa kujawsko-pomorskiego przeprowadzi się szkolenia nt. „Alternatywne źródła energii i ich zastosowanie”. Ich celem jest przekazanie istotnych

informacji społeczności wiejskiej i podnoszenie świadomości w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, co będzie miało duże znaczenie dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	240
2.	Szkolenia	38
3.	Konferencje	2
4.	Lustracje w gospodarstwach	10

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencje					
1.	Wykorzystanie energii słonecznej w gospodarstwie rolnym	II	1	50	Minikowo
2	VIII Forum Energetyki Odnawialnej	IV	1	80	Przysiek
Szkolenia					
1.	Alternatywne źródła energii i ich zastosowanie	I, III, IV	10	400	Przysiek
2	Produkcja roślin na cele energetyczne	II	1	10	Grubno

Wydawnictwa

Lp.	Tytuły	Termin (kwartał)	Nakład
1.	Możliwości wykorzystania OZE w województwie kujawsko-pomorskim	I	3000

Program 3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem

Zadanie 1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania „Wspieranie przedsiębiorstw rolnośrodowiskowych” w gospodarstwach rolnych

Cel:

Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności z zakresu technologii produkcji rolniczych przyjaznych dla środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem programów rolnośrodowiskowych.

Uzasadnienie:

Programy rolnośrodowiskowe są jednym z ważniejszych priorytetów Wspólnej Polityki Rolnej i od początków ich realizacji (2004 rok) cieszą się dużym zainteresowaniem rolników. Płatności rolnośrodowiskowe stanowią nie tylko dodatkowe źródło dochodów, ale wiążą się z pewnymi zobowiązaniami środowiskowymi. Udział w programie jest całkowicie dobrowolny i wymaga 5-letniego zobowiązania rolnika do przestrzegania określonych wymogów, wprowadzania praktyk przyjaznych środowisku bądź zaniechania niekorzystnych działań. Początkowo producenci rolni byli nieufni wobec tego programu, jednak szybko przekonali się o korzyściach płynących z jego realizacji. Poza promocją produkcji rolniczej przyjaznej środowisku, ważnym efektem realizacji tego działania było pozytywne nastawienie rolników do zagadnień związanych z ochroną przyrody oraz znaczenia obszarów wiejskich w ochronie bioróżnorodności. Możliwość uzyskania wsparcia finansowego powoduje, że popularność tych programów wzrasta z roku na rok. W drugiej edycji tego programu, w ramach PROW 2007-2013, zainteresowanie tym działaniem jest bardzo duże. Program według nowych zasad realizuje już ponad 5580 rolników z naszego regionu. Przed doradcami rolnośrodowiskowymi duże wyzwanie i duża odpowiedzialność. Popularyzacja tego zagadnienia wymaga przeprowadzenia licznych szkoleń i trudnych rozmów z rolnikami. Następstwem tego jest przygotowanie dokumentów: 5-letniego planu działalności rolnośrodowiskowej, corocznego sporządzania wniosku o płatność oraz planu nawozowego dla pakietu rolnictwo zrównoważone.

Odpowiednio ukierunkowane szkolenia i doradztwo pozwalają na znaczne polepszenie skuteczności instrumentów rolnośrodowiskowych. Dzięki zdobytej wiedzy produkcja prowadzona jest w sposób bardziej zrównoważony, a tym samym mają szansę przetrwać cenne enklawy dzikiej przyrody w krajobrazie rolniczym. Odpowiednie doradztwo jest szczególnie ważne w przypadku zmian profilu produkcji, na przykład przejścia na rolnictwo ekologiczne czy zrównoważone, ale również w przypadku pakietów przyrodniczych dla zachowania bioróżnorodności na poziomie gospodarstwa. Rolnicy otrzymując porady w sprawie ochrony środowiska i zarządzania gospodarstwem, chętniej stosują praktyki prośrodowiskowe. Możliwość uzyskania wsparcia finansowego powoduje, że popularność programów rolnośrodowiskowych wśród rolników z roku na rok wzrasta. Świadczy o tym liczba beneficjentów ubiegających się o płatność rolnośrodowiskową w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy PROW 2007-2013”, która w roku 2011 w skali kraju przekroczyła 87 800.

W 2012 roku kontynuowane będą zadania polegające na udzielaniu doradztwa indywidualnego oraz na organizowaniu szkoleń, na których przybliżane będą zagadnienia związane z programem rolnośrodowiskowym.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	1440
2.	Szkolenia	63
3.	Opracowania <i>Plan i/lub wniosek rolnośrodowiskowy</i>	396
	- <i>Korekta planu i/lub wniosku</i>	335
	- <i>Wniosek o płatność – kontynuacja</i>	1701
	- <i>Plan nawozowy</i>	1322
	- <i>Prowadzenie rejestru działań agrotechnicznych związanych z programem rolnośrodowiskowym</i>	1
4.	Lustracje w gospodarstwach	245

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Zmiany do programów rolnośrodowiskowych	I	1	50	Teren woj.

Zadanie 2. Doradztwo dla rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN)

Cel:

Merytoryczne wsparcie i pomoc dla rolników gospodarujących na obszarach narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Uzasadnienie:

W wielu rejonach naszego kraju rolnictwo w sposób negatywny wpływa na jakość wód, co skutkuje ich zanieczyszczeniem substancjami biogennymi, tj. związkami azotu i fosforu. Zanieczyszczenia powstają szczególnie w wyniku niewłaściwego stosowania i przechowywania nawozów naturalnych oraz niepełnego wykorzystania składników nawozowych na polach produkcyjnych. Według Europejskiej Agencji Środowiska rolnictwo odpowiada za 50-80 % wszystkich zanieczyszczeń azotanami. Ochrona wód przed rolniczymi zanieczyszczeniami stanowi najpoważniejszy problem na styku ochrony środowiska i rozwoju rolnictwa. Wprowadzona w Unii Europejskiej Dyrektywa 91/676/EWG tzw. Dyrektywa Azotanowa dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego nakłada na każdy kraj członkowski obowiązek

wyznaczenia tzw. obszarów szczególnie narażonych (OSN) na zanieczyszczenia azotanami.

Dla każdego obszaru, Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej zobligowane zostały do opracowania czteroletniego programu działań, jakie muszą być podjęte na tych terenach, by eliminować rolnicze zanieczyszczenia. Pierwsze OSN w Polsce wyznaczono w 2004 roku. Było ich 21 i zajmowały powierzchnię 6263 km², co stanowiło ok. 2% całkowitej powierzchni kraju. W 2008 roku na podstawie opracowanych ekspertyz zawierających m.in. ocenę zanieczyszczenia wód azotanami pochodzenia rolniczego oraz stanu rolnictwa, na terenach poszczególnych RZGW dokonano weryfikacji granic OSN. W związku z powyższym w okresie od maja 2008 do kwietnia 2012 roku występuje w kraju 19 OSN, które obejmują powierzchnię 4623,14 km², co stanowi ok. 1,49 % powierzchni kraju.

W województwie kujawsko-pomorskim aktualnie wyznaczone są 4 obszary:

Obszar Szczególnie Narażony nr 1 - rzeka Kotomierzycza przepływająca przez powiaty świecki i bydgoski,

Obszar Szczególnie Narażony nr 2 - rzeka Żacka Struga oraz jeziora Kornatowskie i Czyste w powiecie chełmińskim,

Obszar Szczególnie Narażony nr 3 - rzeka Tążyna w powiatach aleksandrowskim i inowrocławskim.

Obszar Szczególnie Narażony nr 4 - rzeka Zgłowiączka w powiecie radziejowskim.

Obszary szczególnie narażone w województwie kujawsko-pomorskim położone są na terenie działań dwóch Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej: RZGW w Gdańsku (OSN 1,2,3) i RZGW w Warszawie (OSN 4). Rolnicy posiadający grunty rolne na wymienionych obszarach zobligowani są do przestrzegania przepisów narzuconych przez te RZGW.

Celem programów opracowanych przez specjalistów z Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej jest poprawa stanu czystości wód oraz niedopuszczenie do pogorszenia stanu ich zanieczyszczenia azotanami. Działania jakie muszą być podjęte przez wszystkich uczestników programów to:

- monitoring stanu czystości wód, dzięki któremu można ocenić zmiany zanieczyszczenia i wyznaczać nowe obszary lub skreślać z listy zagrożonych te, na których stan wód się poprawił;
- pomoc rolnikom poprzez organizację szkoleń z zakresu dobrych praktyk rolniczych oraz doradztwo w zakresie realizacji stosowania obowiązujących środków zaradczych w gospodarstwach rolnych;
- monitorowanie stanu rolnictwa w celu określenia nowych zagrożeń mogących powodować zanieczyszczenia wód;
- pomoc w opracowywaniu planów nawożenia i bilansów azotu oraz prowadzeniu pozostałej dokumentacji.

Wody narażone na zanieczyszczenia azotanami systematycznie poddawane są badaniom, a obszary OSN i gospodarstwa na nich położone monitorowaniu. Na tej podstawie w roku 2012 zostanie wyznaczona nowa lista obszarów szczególnie narażonych. Prawdopodobnie część z wód objętych obecnie ochroną pozostanie w programie, gdyż eliminacja zagrożeń jest trudna do realizacji i często musi trwać wiele lat.

Zadania w programach działań skierowane są do różnych instytucji, w tym także do Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie. W 2012 roku do realizacji przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego w Chełmnie, Aleksandrowie Kuj., Inowrocławiu, Bydgoszczy, Świeciu i Radziejowie planowane są następujące zadania:

1. Prowadzenie akcji informacyjno-szkoleniowej, aby umożliwić każdemu rolnikowi na tych terenach uczestnictwo i uzyskanie zaświadczenia, które będzie wymagane w ramach CC.
2. Pomoc w opracowaniu planów nawożenia i bilansów azotu w gospodarstwach objętych rejestrami gminnymi.
3. Prowadzenie lustracji i bieżącego doradztwa z zakresu dobrych praktyk rolniczych w gospodarstwach objętych monitoringiem, a wpisanych do rejestrów gminnych.

Z prowadzeniem doradztwa w postaci szkoleń czy opracowywania planów nawożenia wiązą się dodatkowe koszty. Dlatego KPODR w Minikowie corocznie składa wnioski o dofinansowanie działania do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu. Uzyskanie środków na 2012 rok wymaga złożenia wniosku do 31.12.2011 roku.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	158
2.	Szkolenia	33
3.	Opracowania - <i>Plany nawozowe i inne</i>	386
4.	Lustracje w gospodarstwach	48

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Aktualny stan wdrażania dyrektywy azotanowej i RDW – obowiązki doradców i rolników	IV	1	15	Grubno

Program 4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej

Zadanie 1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych

Cele:

Przekazanie rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich niezbędnej wiedzy na temat zmian oraz działań dotyczących wsparcia rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013.

Nabywanie przez rolników umiejętności wykorzystania funduszy przeznaczonych na rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich.

Uzasadnienie:

Środki finansowe dostępne w skali kraju w ramach PROW na lata 2007-2013 zostały już rozdysponowane (przydzielone) w około 90%. Wnioski przyjęte w niektórych działaniach przekraczają limity finansowe ustalone dla całego okresu programowania. W innych, gdzie zobowiązania agencji płatniczej mają charakter wieloletni, zaawansowanie ich wykorzystania jest również wysokie.

Dotychczasową skuteczność rolników i mieszkańców obszarów wiejskich w pozyskiwaniu środków pomocowych w ramach PROW na lata 2007-2013, należy oceniać pozytywnie. Spośród działań uwzględnianych w tym zadaniu wyróżnia się *Modernizacja gospodarstw rolnych*. Rolnicy i przedsiębiorstwa rolne z województwa kujawsko-pomorskiego mają 9% udział w skali kraju we wnioskowaniu i uzyskiwaniu pomocy w ramach tego popularnego działania pomimo, że w ich dyspozycji jest 7% powierzchni użytków rolnych kraju. Spośród 3,6 tysiąca wniosków złożonych w trakcie ostatniego naboru, ponad 1,5 tysiąca wnioskodawców może spodziewać się uzyskania dofinansowania do zaplanowanych przedsięwzięć inwestycyjnych. Znaczna część tych operacji będzie realizowana i rozliczana w okresie objętym Programem działalności KPODR w Minikowie na 2012 rok. Podobny do *Modernizacji gospodarstw rolnych* udział w aktualnym PROW mają w regionie młodzi rolnicy, którzy dotychczas złożyli blisko 2,7 tysiąca wniosków w ramach działania *Ułatwianie startu młodym rolnikom*. Bardzo trudno jednak ocenić, czy w nadchodzącym roku odbędą się kolejne nabory wniosków w ramach poszczególnych działań. W związku z powyższym planuje się zadania (porady, szkolenia, opracowania i lustracje) adekwatnie do zapotrzebowania ze strony rolników z województwa kujawsko-pomorskiego.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	1857
2.	Szkolenia	51
3.	Opracowania	
	- Renty strukturalne	8
	- Ułatwianie startu młodym rolnikom	80
	- Modernizacja gospodarstw rolnych	176
	- Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	3
4.	Lustracje w gospodarstwach	37

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Zmiany we WPR w nowym okresie programowania	III, IV	38	380	wszystkie powiaty

Zadanie 2. Przekazywanie rolnikom informacji w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross compliance)

Cel:

Propagowanie i zachęcanie rolników do korzystania z usług doradczych w zakresie dostosowania gospodarstw do standardów obowiązujących obecnie i w latach przyszłych.

Uzasadnienie:

Reforma Wspólnej Polityki Rolnej wprowadziła między innymi uzależnienie otrzymywania płatności bezpośrednich oraz niektórych płatności realizowanych w ramach PROW 2007-2013 od spełniania przez gospodarstwo wymogów wzajemnej zgodności (cross compliance). W nowych państwach członkowskich, w tym również w Polsce, wymogi te podzielone zostały na trzy obszary:

- obszar A, który obejmuje: identyfikację i rejestrację zwierząt oraz zagadnienia ochrony środowiska naturalnego;
- obszar B, który obejmuje: zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt, zgłaszanie niektórych chorób oraz zdrowotność roślin;
- obszar C, który obejmuje: dobrostan zwierząt.

Od 1 stycznia 2011 roku w Polsce są sankcjonowane wymogi z obszaru A i B, natomiast wymogi obszaru C będą egzekwowane od 2013 roku.

Wypełnienie norm i warunków wynikających z zasady cross compliance stawia przed krajami członkowskimi obowiązek kontroli rolników i nakładania na nich odpowiednich sankcji w przypadku nieprzestrzegania określonych wymogów. Każdy kraj członkowski sam ustala zasady kontroli.

Aby ułatwić producentom rolnym dostosowanie gospodarstw do wymogów zasady wzajemnej zgodności wprowadzono działanie "Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów". W ramach działania zakłada się zapewnienie dostępu do usług z zakresu doradztwa rolniczego i leśnego rolnikom otrzymującym płatności bezpośrednie oraz posiadaczom lasu. Korzystając z pomocy uprawnionych doradców, rolnik może występować do ARiMR o dofinansowanie poniesionych kosztów usług doradczych. Zakres pomocy doradczej obejmuje ocenę spełniania przez gospodarstwo rolne wymogów wzajemnej zgodności, a jeżeli w trakcie oceny stwierdzone zostaną niezgodności – również pomoc w sporządzaniu planu dostosowania gospodarstwa rolnego do wymogów cross compliance. Rolnicy korzystający z doradztwa w ramach działania "Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów" mogą ubiegać się o zwrot 80% kwalifikowanych kosztów usług

doradczych (bez podatku VAT). Korzystanie z usług doradczych jest w pełni dobrowolne, ale jeżeli rolnik chce skorzystać z usługi doradczej to musi ona obligatoryjnie obejmować ocenę spełnienia przez gospodarstwo wymogów wzajemnej zgodności oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Pierwszy nabór wniosków zakończył się z końcem 2009r. Drugi nabór wniosków prowadzony jest przez ARiMR od 16 sierpnia 2010r. Zakres usług został poszerzony o dodatkowe usługi doradcze zgodnie z załącznikiem Nr 3 do Rozporządzenia MRiRW z dnia 13 lipca 2010r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”. KPODR w Minikowie jest w trakcie podpisywania nowych umów z rolnikami. Wbrew oczekiwaniom, zainteresowanie działaniem jest niewielkie. W celu uświadomienia rolnikom jak istotne jest spełnienie wymagań cross compliance, KPODR przeprowadził w 2011 roku cykl szkoleń (154) w ramach PROW 2007-2013, działanie 111 „Szkolenia zawodowe dla rolników i posiadaczy lasów”. Ich tematem było przybliżenie zagadnień dotyczących wymogów w zakresie ochrony środowiska, identyfikacji i rejestracji zwierząt, zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt i zdrowotności roślin oraz wymagań w zakresie dobrostanu zwierząt. Biorąc pod uwagę frekwencję na szkoleniach KPODR również w 2012 roku planuje wystąpić z wnioskiem o dofinansowanie kolejnych szkoleń (około 70) o tej samej tematyce.

Prowadzone będzie doradztwo indywidualne oraz wszechstronna pomoc w wypełnianiu wniosków o dofinansowanie tego działania. W gospodarstwach, które podpiszą umowę z Kujawsko-Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego i otrzymają pozytywną opinię z ARiMR, w 2012 roku wykonana zostanie usługa polegająca na kompleksowej ocenie gospodarstwa rolnego w zakresie spełniania wymogów cross compliance oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

W ramach zadania przeprowadzone szkolenia będą również realizowały postanowienia Artykułu 8 Ustawy o ochronie zwierząt z 21 sierpnia 1997 (Dz. U z 2010r. Nr 47 poz. 278) narzucającego upowszechnianie przepisów Ustawy przez wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	1254
2.	Szkolenia	74
3.	Opracowania - Wniosek: Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - Raport z oceny dostosowania gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i wymogów wzajemnej zgodności i BHP	321 347
4.	Lustracje w gospodarstwach	987

5	Podpisanie umowy z rolnikiem na korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	314
---	--	-----

Zadanie 3. Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych

Cel:

Przygotowanie jak największej liczby rolników do korzystania z dopłat obszarowych.

Uzasadnienie:

Zadania realizowane przez Ośrodek przyczyniają się do skutecznego pozyskiwania środków przyznawanych w ramach płatności do gruntów rolnych. Rolnicy i firmy z terenu województwa kujawsko-pomorskiego zajmujące się produkcją rolną uzyskali z tytułu płatności funkcjonujących w systemie wsparcia bezpośredniego za rok 2010 prawie jeden miliard złotych. Z tej kwoty 58% jest z tytułu jednolitej płatności obszarowej. Przeciętny udział dopłat w dochodach rolników w Polsce jest szacowany na 45%. W 2012 roku odbędzie się dziewiąta kampania naboru wniosków o przyznanie płatności. Wnioski będą obejmować również wsparcie do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania i płatności rolnośrodowiskowe. Począwszy od 2006 roku liczba wnioskodawców w województwie systematycznie maleje, aczkolwiek w tempie wolniejszym w porównaniu do niektórych regionów w kraju. Jest to konsekwencja koncentracji ziemi i przeznaczania znaczącej części terenów rolnych na cele pozarolnicze. Należy spodziewać się, iż w województwie zostanie złożonych około 65,2 tysięcy wniosków. Program działalności KPODR w Minikowie na 2012 rok zakłada, że specjaliści KPODR udzielą odpłatnej pomocy w przygotowaniu około 8242 wniosków. Będzie to stanowić w przybliżeniu 13% wszystkich wniosków składanych w województwie. Przyjęty do realizacji zakres zadania uwzględnia wyraźną tendencję, która ujawniła się w poprzednich latach, polegającą na coraz mniejszej liczbie rolników korzystających z pomocy specjalistów Ośrodka przy wypełnianiu wniosków o płatności bezpośrednie. Powodów powyższej prawidłowości trzeba upatrywać w nabywaniu umiejętności wypełniania wniosków przez rolników, stabilizacji zasad przyznawania dopłat, w przygotowywaniu i przesyłaniu przez Agencję spersonalizowanych formularzy oraz w zwiększającej się liczbie podmiotów i osób wykonujących usługi wypełniania dokumentów wymaganych przy ubieganiu się o wsparcie. W nadchodzącej kampanii naboru wniosków nie przewiduje się większych zmian w zasadach udzielania wsparcia. Częściej będzie zapewne wykorzystywana możliwość złożenia wniosku przez Internet.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	923
2.	Szkolenia	66
3.	Opracowania - <i>Wnioski obszarowe</i>	8242

Zadanie 4. Wsparcie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych**Cel:**

Pomoc w tworzeniu nowych i funkcjonowaniu istniejących grup producentów rolnych.

Uzasadnienie:

W dniu 15 września 2011 roku minęło 11 lat od uchwalenia Ustawy o grupach producentów rolnych i ich związkach. Wejście w życie powyższej ustawy oraz stosownych rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi umożliwiło rozpoczęcie procesu gospodarczego organizowania się rolników w grupy producentów rolnych. Duże szanse rozwojowe dla polskiego rolnictwa stworzyło przystąpienie do Unii Europejskiej, co w konsekwencji spowodowało napływ pomocowych środków finansowych, w tym środków przeznaczonych dla grup producentów. Stąd wynikają konieczne działania doradcze, by pomóc rolnikom w organizowaniu się w grupy producentów. Grupy producentów rolnych przyczyniają się do poprawy sytuacji dochodowej głównie małych i średnich gospodarstw. Wspólna oferta rynkowa większej liczby gospodarstw rolnych powoduje łatwiejszy zbyty produktów oraz możliwość uzyskania wyższych cen.

Od kilku lat województwo kujawsko-pomorskie znajduje się w czołowej trójce województw pod względem liczby zarejestrowanych grup producenckich w rejestrze Marszałka Województwa. W 2012 roku kontynuowane będą rozpoczęte działania doradcze w 2011 roku oraz w dalszym ciągu prowadzona będzie promocja tworzenia grup producenckich. Planowane jest objęcie doradztwem ok. 25 grup ogrodniczych i 40 grup producentów rolnych oraz doradztwo dla grup w trakcie rejestracji.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	168
2.	Szkolenia	17
3.	Konferencja	1
4.	Opracowania - <i>Plan działania grupy producentów rolnych</i>	5
	- <i>Plan dochodzenia do uznania dla grupy owoców i warzyw</i>	4

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencje					
1.	Zasady funkcjonowania grup producentów w świetle nowego prawodawstwa	IV	1	50	Zarzeczewo
Szkolenia					
2.	Zasady tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych	I - IV	5	80	Teren woj.
3.	Zasady tworzenia i funkcjonowania grup producentów owoców i warzyw	I - IV	5	50	Teren woj.

Program 5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności

Zadanie 1. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji

Cel:

Wsparcie doradcze rolników zainteresowanych integrowaną produkcją.

Uzasadnienie:

Integrowana Produkcja (IP) jest to produkcja wysokiej jakości owoców, dająca pierwszeństwo bezpiecznym metodom niechemicznym, minimalizująca niepożądane efekty uboczne stosowanych agrochemikaliów, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska i zdrowia ludzi. Głównym celem Integrowanej Produkcji jest maksymalne ograniczanie stosowania syntetycznych środków ochrony roślin, nawozów sztucznych, czy regulatorów wzrostu roślin. Chemiczna ochrona roślin przed chorobami, szkodnikami, czy chwastami, gdy jest to możliwe, powinna być zastępowana metodami alternatywnymi takimi jak: biologiczne, fizyczne i agrotechniczne.

W Unii Europejskiej Integrowana Produkcja jest obowiązującym standardem, w Polsce dąży się do takiego standardu. Propagowaniem i wrażaniem zasad Integrowanej Produkcji Owoców (IPO) specjaliści Ośrodka zajmowali się od 1992 roku. Dynamiczny rozwój IPO miał miejsce kilka lat temu (głównie w latach 2005-2007), kiedy to pojawiły się informacje o planowanym dofinansowaniu IPO ze strony UE i polskiego budżetu. Dofinansowanie to miało być zachętą do upowszechnienia tej bardzo zasadnej idei produkcji, niestety w praktyce rozczarowało wszystkich potencjalnie zainteresowanych. Obecnie teoretycznie każde gospodarstwo niezależnie od areálu, może być dofinansowane kwotą 2 750 zł rocznie, lecz te pieniądze są mało realne do pozyskania. Maksymalnie 750 zł z tej kwoty można dostać jako zwrot poniesionych kosztów zakupu pułapek lepowych i feromonowych, fachowych publikacji oraz składki na rzecz grupy producenckiej. Niestety niewielu producentów do takich grup należy. Pozostałe 2 000 zł przeznaczone jest na refundację kosztów badań pozostałości związków chemicznych w owocach. W większości krajów starej UE rolnicy do dziś otrzymują dopłaty (a nie refundację kosztów) do każdego hektara (a nie na

gospodarstwo, jak to zaplanowano w Polsce). Aktualnie w Polsce jedynie około 4% powierzchni uprawy jabłoni i około 2 % porzeczek, truskawek i wiśni jest produkowanych według zasad IP. W chwili obecnej zainteresowanie producentów owoców i warzyw IP jest znikome, stąd trudno jest nawet zorganizować jedną grupę rolników chętnych do przeszkolenia. Uważa się jednak, że utrzymanie dotychczasowego systemu Integrowanej Produkcji, zwłaszcza w zakresie stosowania bezpiecznych dla środowiska metod i środków jest w pełni uzasadnione. System IP powinien być zachowany i preferowany.

KPODR w Minikowie zorganizuje szkolenia z systemu IP, które producenci owoców i warzyw muszą odbyć co 3 lata. Ze szkoleń skorzystają głównie producenci jabłek, którym certyfikat IP jest przydatny w eksporcie owoców.

Temat „Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji” będzie kontynuowany w 2012 roku. Główne działania to porady, szkolenia stacjonarne oraz lustracje.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	38
2.	Szkolenia	4
3	Lustracje	10

Zadanie 2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności

Cele:

Edukacja rolników w zakresie ekologicznego systemu produkcji żywności zgodnie z obowiązującym prawodawstwem.

Upowszechnianie i promocja ekologicznych metod produkcji.

Pomoc w pozyskiwaniu funduszy unijnych w ramach PROW 2007-2013 dostępnych dla producentów żywności ekologicznej.

Uzasadnienie:

Coraz większa świadomość ekologiczna konsumentów skutkuje rosnącym zapotrzebowaniem na produkty ekologiczne o wysokiej jakości i gwarancji ich pochodzenia. Po stronie producenta i przetwórcy leży odpowiedzialność za produkcję i przetwórstwo zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, a także odpowiednie opakowanie, oznakowanie, informacja dla potencjalnych odbiorców o walorach produktów ekologicznych.

KPODR w Minikowie działa na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego, a także współuczestniczy w akcji promocyjnej i informacyjnej dot. „Rolnictwa ekologicznego”.

Poprzez liczne szkolenia, warsztaty, konferencje, wystawy, konkursy, porady oraz programy upowszechnia ekologiczne metody produkcji, dzięki czemu wzrasta ilość gospodarstw produkujących metodami ekologicznymi w naszym województwie, a także ilość odbiorców tej żywności (od 272 gospodarstw w 2007 r. do 327 gospodarstw w 2011 r. oraz ilość przetwórci ekologicznych z 11 w 2007 r. do 13 w 2011 r.). Propagując tę metodę produkcji jako bezpieczną dla środowiska w środkach masowego przekazu (RTV, artykuły), zwiększa się świadomość konsumentów, którzy korzystając z wydawanego od kilku lat katalogu gospodarstw, przetwórci i hurtowni ekologicznych oraz bazy gospodarstw ekologicznych województwa kujawsko-pomorskiego umieszczonej na stronie Ośrodka www.kpodr.pl zwiększają popyt na żywność ekologiczną. KPODR w Minikowie współpracuje ściśle z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu, podnosząc sukcesywnie wiedzę pracowników, typując do współpracy gospodarstwa demonstracyjne województwa kujawsko-pomorskiego. Od 5 lat KPODR w Minikowie jest współorganizatorem wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu i Stowarzyszeniem Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi EKOLAND stoiska na Międzynarodowych Targach Żywności i Produktów Ekologicznych BIOFACH w Norymberdze, gdzie prezentowane są oraz promowane produkty i przetwory ekologiczne z województwa kujawsko-pomorskiego. Od czterech lat KPODR w Minikowie uczestniczy w organizacji wojewódzkiego etapu konkursu „Na najlepsze gospodarstwo ekologiczne”, którego głównym organizatorem jest MRiRW. W 2008 i 2010 roku gospodarstwa z województwa kujawsko-pomorskiego otrzymały pierwsze nagrody krajowe, reprezentując wysoki poziom prowadzonej produkcji metodami ekologicznymi. W 2009 roku kolejne gospodarstwo ekologiczne zdobyło drugą nagrodę krajową promując województwo kujawsko-pomorskie w kraju. Ścisła współpraca ze Stowarzyszeniem Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi EKOLAND, pozwala doradcom korzystać z doświadczeń rolników, a wspólne działania pozwoliły w tym roku zorganizować XVII Krajowe Dożynki Ekologiczne w Przysieku. Organizowane przez Ośrodek konferencje, warsztaty i szkolenia są odpowiedzią na potrzeby rolników i dotyczą zmieniających się przepisów prawnych, metod produkcji przyjaznych środowisku, znakowania produktów ekologicznych oraz ich dystrybucji. Od 2010 roku KPODR w Minikowie jest partnerem w projekcie BERAS IMPLEMENTATION, w którym działania skierowane są na propagowanie przyjaznych dla środowiska metod produkcji rolniczej, w celu ograniczenia wpływu zanieczyszczeń do Morza Bałtyckiego. W ramach powyższego projektu Ośrodek współpracuje z wybranym i przygotowanym do tego celu gospodarstwem ekologicznym-demonstracyjnym Pana Zdziarskiego. Gospodarstwo z przygotowaną i wyposażoną w ramach projektu bazą szkoleniową służy jako miejsce zajęć praktycznych i teoretycznych do kształcenia rolników, doradców i młodzieży.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	141
2.	Szkolenia	9
3.	Konferencje	1
4.	Opracowania - Plan przestawiania się gospodarstwa na ekologiczny sposób produkcji	1
5.	Lustracje w gospodarstwach	37
6.	Wystawy rolnictwa ekologicznego	2

Tematy ważniejszych konferencji

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	Marketing i sprzedaż produktów ekologicznych	II	1	60	Minikowo

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA Kujawsko-Pomorskiego
w Toruniu

Toruń 23-12-2011

Stwierdzam zgodność z oryginałem

Beata Jępińska
Inspektor (1)

ODPIS ⁽³⁾

Priorytet II

**Podnoszenie poziomu zarządzania
gospodarstwem rolnym**

Program 1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw

Zadanie 1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej

Cel:

Monitoring sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim. Pokazanie poziomu kosztów bezpośrednich i pośrednich, a w dłuższym okresie tendencji zmian relacji produkcji i kosztów dla wybranych działalności produkcyjnych.

Uzasadnienie:

Opracowania są potrzebne do obiektywnej oceny sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych. Kalkulacje rolnicze, raporty kosztów i dochodów w ramach systemu Agrokoszty oraz inne analizy pomagają rolnikom w podejmowaniu decyzji i planowaniu działalności bieżącej. Gromadzone dane w ramach systemu Agrokoszty są podstawą do wykonania analiz produkcyjno-ekonomicznych, innych opracowań i ekspertyz, krótko i średniookresowych prognoz efektów produkcyjno-ekonomicznych wybranych działalności w gospodarstwie. Rolnicy są zainteresowani określeniem najbardziej dochodowych działalności produkcyjnych występujących w gospodarstwie. Opracowane kalkulacje mają na celu ustalenie skutków zmian ekonomicznych i optymalnego poziomu intensywności produkcji poszczególnych działalności oraz doboru odpowiedniej technologii. Dla administracji państwowej, organizacji rolniczych, doradców i innych zainteresowanych są obiektywną informacją o aktualnych kosztach produkcji.

Dane wynikowe są prezentowane w opracowaniu „Kalkulacje Rolnicze” w nakładzie 1.000 egz. oraz w postaci tzw. raportów porównawczych, grupujących badane działalności według skali produkcji w gospodarstwach. W 2012 roku planowane jest przeprowadzenie badań w ramach systemu Agrokoszty w 66 gospodarstwach. Zapotrzebowanie na kalkulacje i inne opracowania utrzymuje się na stałym poziomie od wielu lat.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	1072
2.	Szkolenia	28
3.	Konferencje	1
4.	Opracowania - <i>Agrokoszty</i>	66

Tematy ważniejszych konferencji

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencje					
1.	Podatki w rolnictwie	I/II	1	100	Przysiek
2.	VII Dni Przedsiębiorcy Rolnego – współorganizacja	I/II	1	100	Poznań
Szkolenie					
1.	Sytuacja ekonomiczna gospodarstw rolnych w województwie kujawsko- pomorskim. Zastosowanie komputera i wybranych programów komputerowych w procesie zarządzania gospodarstwem rolnym	I - IV	28	500	Siedziby PZDR

Wydawnictwa

Lp.	Tytuły	Termin (kwartał)	Nakład
1.	Kalkulacje rolnicze 2012	IV	1 000

Zadanie 2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych

Cel:

Wskazanie źródeł finansowania inwestycji w gospodarstwie rolnym. Określenie zdolności kredytowej gospodarstw planujących zaciągnięcie kredytów, w tym kredytów preferencyjnych z dopłatami ARiMR.

Umożliwienie rolnikom odzyskania podatku naliczonego do środków produkcji nabywanych w związku z prowadzeniem działalności rolniczej.

Uzasadnienie:

Zapotrzebowanie na sporządzanie planów inwestycyjnych dla gospodarstw ubiegających się o kredyty, głównie kredyty preferencyjne z dopłatami ARiMR z roku na rok ulega zmniejszeniu. W przyszłym roku oczekuje się dalszego zmniejszenia zapotrzebowania na opracowania planów inwestycji ze względu na zmianę przepisów dotyczących pomocy krajowej w zakresie możliwości kredytowania zakupu gruntów rolnych.

Na podstawie sporządzonego planu można stwierdzić celowość realizowanej inwestycji, zgodnie z Zarządzeniem Prezesa ARiMR dotyczącym Zasad udzielania kredytów inwestycyjnych z dopłatą Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do oprocentowania oraz „Wykazu działalności w zakresie rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego, usług dla rolnictwa oraz działów specjalnych produkcji rolnej wspomaganych

przez ARiMR w postaci dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych”.

W roku 2000 rolnicy uzyskali możliwość wyboru sposobu opodatkowania w związku z wprowadzeniem stawki podatku VAT na nieprzetworzone produkty rolnicze. System „ryczałtowy” jest niezwykle prosty lecz nie zawsze opłacalny, szczególnie w gospodarstwach, które dużo inwestują lub prowadzą produkcję kosztochłonną. Rosnące zainteresowanie rolników rozliczaniem podatku VAT na zasadach „ogólnych” zachęca nas do rozszerzenia usługi polegającej na prowadzeniu ewidencji zakupu i sprzedaży oraz sporządzaniu deklaracji podatkowych na kolejne powiaty.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	785
2.	Szkolenia	24
3.	Opracowania	419
	- <i>Plany inwestycji</i>	20
	- <i>Wnioski o kredyty bankowe</i>	100
	- <i>Analizy ekonomiczne</i>	98
	- <i>Prowadzenie ksiąg rachunkowych</i>	

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenie					
1.	Podatek od towarów i usług ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień w rolnictwie	I - IV	24	360	Siedziby PZDR

Program 2. System zbierania i wykorzystania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych – Polski FADN

Zadanie 1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN

Cel:

Określenie dochodów gospodarstw rolnych funkcjonujących na terenie makroregionu Wielkopolska i Śląsk. Analiza sytuacji dochodowej w zależności od wielkości ekonomicznej i typu rolniczego po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej.

Uzasadnienie:

Podstawowym zadaniem Systemu Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych z gospodarstw rolniczych - POLSKI FADN jest dostarczenie do Komisji Europejskiej informacji o gospodarstwach rolnych. Dane rachunkowe są używane do rozpoznania i oceny narzędzi oraz środków stosowanych w kreowaniu Wspólnej Polityki Rolnej. Rolnicy prowadzący systematycznie rachunkowość rolną mają możliwość analizy ponoszonych kosztów produkcji i osiąganego dochodu. Mogą ocenić swoje gospodarstwo na tle innych gospodarstw uczestniczących w systemie rachunkowości Polski FADN. Ponadto rolnicy nabywają umiejętności systematycznego prowadzenia i dokumentowania zapisów, co może być przydatne przy przejściu na zasady ogólne rozliczania podatku VAT oraz w innych rozliczeniach finansowych.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Prowadzenie ksiąg	1200
2.	Wizyty w gospodarstwach	7200
3.	Opracowania - Wprowadzanie danych do komputera i generowanie raportów indywidualnych gospodarstwa rolnego	1200
4.	Lustracje w gospodarstwach	120

Program 3. System informacji rolniczej**Zadanie 1. Gromadzenie rolniczej informacji rynkowej****Cel:**

Monitorowanie kształtowania się cen rynkowych dla podstawowych produktów rolniczych oraz środków do produkcji na rynku lokalnym.

Uzasadnienie:

Ośrodki Doradztwa Rolniczego są zobowiązane do systematycznego przekazywania cen rynkowych do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ponadto zbierane ceny wykorzystuje się przy sporządzaniu planów inwestycyjnych i analiz ekonomicznych. Odbiorcami informacji rynkowej są także Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, media lokalne i krajowe, rolnicy indywidualni, organizacje samorządowe i rolnicze, koła łowieckie oraz firmy ubezpieczeniowe. Zainteresowanie danymi o cenach produktów rolnych i środków do produkcji stale wzrasta.

Notowania targowiskowe zbierane są w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego 52 razy w roku z wyjątkiem powiatu nakielskiego, sępoleńskiego i świeckiego, gdzie

targowiska są zamknięte. Każdy Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego wprowadza dane do internetowej bazy cen „Notowania”.

Notowania dla Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi zbierane są co tydzień, tylko z wybranych targowisk, z następujących miejscowości: Brodnica, Golub-Dobrzyń, Grudziądz, Izbica Kujawska, Skrwilno i Tuchola. Po wprowadzeniu informacji przez wybrane powiaty do bazy „Notowania”, zweryfikowane dane są łącznie przesyłane do Ministerstwa za pomocą internetowego Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej.

Notowania środków do produkcji zbierane są przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego (z wyłączeniem chełmińskiego i sępoleńskiego) na zakończenie każdego kwartału i wprowadzane do bazy „Notowania”. Natomiast notowania cen wybranych nawozów mineralnych dla Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie zbierane są w każdym powiecie w następujący sposób: w I półroczu dane zbierane są za każdy miesiąc, w II półroczu dane zbierane są w ujęciu kwartalnym. W Dziale Ekonomiki dane te są weryfikowane i zbiorczo wysyłane do Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie.

Okresowa analiza kształtowania się cen pozwala na określenie tendencji na lokalnym rynku dla podstawowych produktów rolniczych i środków do produkcji. Określenie prawidłowości zachodzących zmian cen pomaga rolnikom w podejmowaniu decyzji bieżących i długookresowych.

Dla potrzeb Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie cztery razy w roku (styczeń, kwiecień, lipiec, październik) pracownicy terenowi przeprowadzają i dostarczają do Działu Ekonomiki ankiety gospodarstwa rolnego w ilości 10 szt. z każdego powiatu. Badania te służą wychwytywaniu sygnałów o zjawiskach rynkowych i sytuacji ekonomicznej towarowych gospodarstw rolnych. Efektem tej pracy jest merytoryczne opracowanie wyników przygotowanych przez Instytut Rozwoju Gospodarczego Szkoły Głównej Handlowej „Koniunktura w rolnictwie”.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	12
2.	Cotygodniowe notowania targowiskowe	884
3.	Cotygodniowe notowania dla Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi	272
4.	Kwartalne notowania cen środków do produkcji	72
5.	Notowania cen nawozów mineralnych dla Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie	160
6.	Analiza kształtowania się relacji cen produktów rolniczych i środków do produkcji	12
7.	Ankieta gospodarstwa rolnego SGH	760

Zadanie 2. Usprawnienie zarządzania gospodarstwem rolnym z wykorzystaniem Internetu

Cel:

Nabycie umiejętności pozyskiwania informacji dostępnych w Internecie, pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym.

Zachęcenie rolników do korzystania z doradztwa świadczonego przez Ośrodek z uwzględnieniem drogi elektronicznej.

Uzasadnienie:

Rolnictwo jest tą dziedziną gospodarki w Polsce, w której wykorzystanie komputerów stale wzrasta. Coraz więcej rolników kupuje niezbędny sprzęt i zakłada Internet w celu szukania bieżących wiadomości dotyczących zarządzania gospodarstwem, tj. zagadnień związanych z technologią i ekonomiką produkcji. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom, Ośrodek zaoferuje rolnikom otrzymywanie drogą elektroniczną informacji potrzebnych w prowadzeniu gospodarstwa i zamierza kontynuować wydawanie Biuletynu Internetowego „Aktualności”. Informator skierowany jest głównie do rolników, ale pomocny jest także samorządom, firmom obsługującym rolnictwo, szkołom rolniczym oraz wszystkim innym pracującym w branży rolniczej. Ukazuje się cyklicznie co dwa tygodnie i dociera do zainteresowanych osób za pośrednictwem poczty elektronicznej z wykorzystaniem adresów e-mailowych klientów Ośrodka.

W 2012 roku planuje się wydanie 24 numerów „Aktualności”, które są rozsyłane do ponad 1000 odbiorców (rolnicy, urzędy gmin, starostwa, izby rolnicze, powiatowe zespoły doradztwa rolniczego).

Systematycznie będzie też prowadzone doradztwo rolnicze przez Internet co pozwoli na promocję usług KPODR w Minikowie.

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
w Toruniu

Toruń 23-12-2011

Stwierdzam zgodność z oryginałem

Beata Peplińska
inspektor (1)

ODPIS ⁽³⁾

Priorytet III

**Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój
obszarów wiejskich**

Program 1. Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie przedsiębiorczości na terenach wiejskich

Zadanie 1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

Cel:

Systematyczne podnoszenie stanu wiedzy mieszkańców terenów wiejskich w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności związanej z obsługą ruchu turystycznego.

Uzasadnienie:

Dynamika rozwoju turystyki na obszarach wiejskich jest konsekwencją zmian wzorców wypoczynku ludności miejskiej, poszukującej coraz częściej bezpośredniego kontaktu z przyrodą, ciszy i spokoju. Co roku powstają nowe przedsięwzięcia ukierunkowane na obsługę turystów (hotele, motele, pensjonaty, pola namiotowe, gastronomia, itd.), podejmowane przez przedsiębiorczych mieszkańców wsi. Rosnąca popularność wypoczynku na wsi sprawia, że również wzrasta liczba rolników zainteresowanych działalnością agroturystyczną. Obecnie tempo rozwoju agroturystyki nie jest tak duże jak w latach 90-tych ubiegłego wieku, ponieważ dalszy rozwój agroturystyki napotyka na szereg barier. Wynikają one między innymi ze specyficznych cech współczesnego rynku turystycznego, a mianowicie dużej liczby konkurujących ze sobą podmiotów gospodarczych, znacznego zróżnicowania potrzeb i preferencji nabywców usług turystycznych przy generalnie coraz większych wymaganiach jakościowych oraz dużej zmienności warunków działania, w tym także w zakresie okresowych wahań popytu. Jednakże, pomimo rosnących wymagań rynku turystycznego, właściciele gospodarstw agroturystycznych oraz innych obiektów turystyki wiejskiej posiadający ciekawą ofertę i świadczący usługi na wysokim poziomie nie narzekają na brak klientów. Niestety, w województwie kujawsko-pomorskim takich obiektów jest niewiele. Większość kwaterodawców nie posiada atrakcyjnej oferty, a jakość świadczonych usług pozostawia wiele do życzenia.

Różnorodna problematyka związana z turystyką wiejską wskazuje na konieczność ustawicznego kształcenia zarówno potencjalnych usługodawców, jak i osób prowadzących działalność ukierunkowaną na obsługę ruchu turystycznego. Istotna jest również wymiana doświadczeń i nawiązanie wzajemnej współpracy. Z tego względu oprócz szkoleń Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie przy udziale Urzędu Marszałkowskiego i Kujawsko-Pomorskiej Organizacji Turystycznej organizuje Forum Turystyki Wiejskiej.

Jednym z istotnych działań Ośrodka jest coroczne organizowanie konkursu na najlepsze gospodarstwa agroturystyczne w województwie kujawsko - pomorskim. Od 2011 roku Konkurs „AGRO-wczasy” realizowany jest w dwóch kategoriach: na najlepsze gospodarstwo agroturystyczne oraz obiekt turystyki wiejskiej. Konkurs promuje gospodarstwa i inne obiekty posiadające atrakcyjną ofertę oraz wysoki standard świadczonych usług, wywołując przy tym zdrową rywalizację wśród kwaterodawców. W związku z tym jego kontynuacja w kolejnych latach jest w pełni uzasadniona.

Niezbędne są również bezpośrednie kontakty, wizyty w gospodarstwach, profesjonalne doradztwo, informowanie o możliwościach uzyskania wsparcia finansowego oraz pomoc w pozyskaniu środków. W 2012 roku planuje się przeprowadzenie 66 wizyt w gospodarstwach.

Kolejnym działaniem realizowanym od 2009 roku jest aktualizacja serwisu internetowego promującego gospodarstwa agroturystyczne naszego województwa. Dlatego w 2012 roku planuje się dokonać kolejnej aktualizacji bazy poprzez zamieszczanie profili nowych gospodarstw oraz aktualizacji oferty nadesłanych przez właścicieli już istniejących.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	201
2.	Szkolenia	43
3.	Forum Turystyki Wiejskiej	1
4.	Regionalny Konkurs AGRO-wczasy	1
5.	Aktualizacja serwisu internetowego promującego gospodarstwa agroturystyczne	1
6.	Lustracje w gospodarstwach	66

Tematy ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenie					
1.	Jakość i różnorodność usług agroturystycznych	III	1	15	Brodnica

Zadanie 2. Rozwój rękodzielnictwa szansą różnicowania dochodów na obszarach wiejskich

Cel:

Pobudzenie aktywności mieszkańców terenów wiejskich w zakresie pozyskiwania dodatkowego dochodu z działalności rękodzielniczej.

Uzasadnienie:

Rękodzielnictwo stanowi tradycyjny sposób wytwarzania przedmiotów użytkowych i dekoracyjnych. Połączenie walorów praktycznych i estetycznych stanowi o jego atrakcyjności. Ponadto wręcz nieograniczone możliwości, tj. dostępne techniki i materiały sprawiają, że może być to sposób na realizację talentów i przyjemne spędzanie czasu. Niesłabnące zapotrzebowanie na ręcznie wykonane przedmioty powoduje, że stoiska rękodzielnicze cieszą się dużą popularnością. Tworzenie i sprzedaż takich produktów stanowi szansę na dodatkowy dochód. Nie należy przy tym zapominać, że tradycyjne sposoby

wytwarzania i motywy zdobnicze pojawiające się w pracach, nawiązują do tożsamości kulturowej regionu i przyczyniają się do jej upowszechniania i zachowania.

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie aktywnie uczestniczy w promowaniu rękodzielnictwa umożliwiając twórcom ludowym prezentowanie wyrobów podczas organizowanych targów, dni otwartych, jarmarków i tym podobnych imprezach. Sylwetki twórców prezentowane są na łamach miesięcznika „Wieś Kujawsko-Pomorska” oraz na stronie internetowej KPODR w Minikowie. W zakresie podejmowania i prowadzenia działalności rękodzielniczej planuje się zorganizować i przeprowadzić szkolenia, mające na celu zainteresowanie mieszkańców terenów wiejskich rękodziełem oraz zachęcanie do podejmowania działalności rękodzielniczej.

Planowane działania

Lp.	Działania	Liczba
1.	Porady	77
2.	Szkolenia	47

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Wyrób dekoracji w oparciu o materiały łatwo dostępne (ozdoby i stroiki na Wielkanoc, Boże Narodzenie, dekoracja stołów itp.)	I, II, III, IV	7	80	na terenie całego województwa
2.	Rękodzielnictwo szansą różnicowania dochodów	I, II, III, IV	10	120	na terenie całego województwa
3.	Wyrób kartek okolicznościowych	I, IV	4	40	na terenie całego województwa

Zadanie 3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwania pozarolniczych źródeł dochodu

Cel:

Nabycie przez rolników oraz domowników rodzin rolniczych umiejętności i kwalifikacji pozwalających na zdobycie nowego zawodu, co przyczyni się do zmiany postaw i pobudzenia indywidualnej aktywności zawodowej.

Przygotowanie rolników oraz domowników rodzin rolniczych do podejmowania nowych aktywności zawodowych na obszarach wiejskich poprzez zdobycie kwalifikacji ułatwiających znalezienie pozarolniczego źródła dochodu.

Pomoc rolnikom i mieszkańcom wsi zainteresowanym podjęciem lub rozwojem dodatkowej działalności niezwiązanej z rolnictwem.

Uzasadnienie:

Od stycznia 2010 roku KPODR w Minikowie rozpoczął pilotażowo reorientację zawodową rolników w 7 powiatach. W projekcie „Czas na zmiany - reorientacja zawodowa rolników” wsparciem objęto 360 osób. Dla wszystkich tych osób, doradcy ds. reorientacji zawodowej sporządzili Indywidualne Plany Reorientacji Zawodowej, na podstawie których uczestnicy zostali skierowani lub będą kierowani na kursy specjalistyczne. W 2012 roku zostanie zorganizowanych 12 takich kursów m.in. przedsiębiorczości, komputerowy, florystyczny, obsługi wózków widłowych oraz cateringowy. Analiza sytuacji w gospodarstwach rolnych w ramach ww. projektu i badania przeprowadzone w ramach projektu 6.3 POKL, wskazały brak wypracowanego systemu pomocy ze strony instytucji rynku pracy dla rolników i domowników będących w trudnej sytuacji ekonomicznej. Dlatego też w 2010 roku został złożony i uzyskał pozytywną ocenę projekt pn.: „NOWY ZAWÓD – NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza”. Jest realizowany od sierpnia 2010 roku i będzie trwał do lutego 2014 roku. W roku 2012 w ramach ww. projektu wsparciem może zostać objętych 3165 osób. Projekt zakłada, że w 127 informacyjno-rekrutacyjnych spotkaniach gminnych weźmie udział co najmniej 1905 osób. Dla 1368 osób zostaną sporządzone Indywidualne Plany Reorientacji Zawodowej, dla 100 osób zostaną opracowane analizy ekonomiczne gospodarstw. Kolejne 700 osób zostanie skierowanych na kursy specjalistyczne mające na celu wyposażenie uczestników w nowy zawód. Szczegółowy dobór kursów i tematyka zostanie dopracowana na podstawie ustaleń zawartych w IPRZ. Dla 460 osób zostanie zorganizowany cykl warsztatów i szkoleń z zakresu motywacji i przedsiębiorczości. Mają one na celu wpłynięcie na zmianę postaw życiowych, wskazanie możliwości wyjścia z sytuacji, oswojenie się z myślą o zmianie, a także nabycie umiejętności planowania, zakładania i zarządzania firmą oraz poznania aktywnych metod poszukiwania pracy.

W ramach szkoleń stacjonarnych wykazywane są: gminne spotkania informacyjno-rekrutacyjne, warsztaty motywacyjne i przedsiębiorczości, szkolenia z przedsiębiorczości i kursy specjalistyczne.

Rozpoczęcie działalności gospodarczej w wielu przypadkach uniemożliwia brak środków

finansowych. Stąd też duże zainteresowanie rolników możliwością wsparcia finansowego inwestycji z działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”. Wielu z nich skorzysta z indywidualnego doradztwa, które pomoże dostosować plany inwestycji do własnych potrzeb i posiadanych zasobów.

Należy przypuszczać, że w roku 2012 gdy ogłoszony zostanie nabór wniosków na „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, ilość składanych wniosków o dofinansowanie przekroczy znacznie pulę środków.

Planowane działania

Lp.	Działania	Liczba
1.	Porady	1579
2.	Szkolenia	189
	Opracowania	
	- Indywidualne Plany Reorientacji Zawodowej	1368
	- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	44
	- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	2
	- Raporty sytuacji na lokalnym rynku pracy	228
4.	Lustracje w gospodarstwach	79
5.	Dyżury w Biurze Reorientacji Zawodowej	912

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Warsztaty motywacyjne	I, II, III, IV	7	100	na terenie całego województwa
2.	Warsztaty przedsiębiorczości	I, II, III, IV	7	100	na terenie całego województwa
3.	Szkolenia z przedsiębiorczości	I, II, III, IV	13	260	na terenie całego województwa
4.	Gminne spotkania informacyjno-rekrutacyjne	I, II, III, IV	127	1905	gminy wiejskie i miejsko-wiejskie
5.	Kursy specjalistyczne (m.in. opiekun osób starszych, mobilna niania, spawacz, fryzjer)	I, II, III, IV	35	700	na terenie całego województwa

Program 2. Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych

Zadanie 1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego

Cel:

Poprawa jakości życia oraz wzmocnienie budowania kapitału społecznego na obszarach wiejskich.

Uzasadnienie:

Na obszarach wiejskich realizowanych jest obecnie wiele inicjatyw służących rozwojowi i ożywieniu aktywności środowisk lokalnych. Proces ten jest pobudzany i stymulowany możliwościami finansowymi, jakie wynikają z obecności Polski w UE (m.in. PROW 2007-2013, Oś 3 – Odnowa Wsi i Oś 4 – Leader; Program Operacyjny Kapitał Ludzki).

Motorem rozwoju oddolnych inicjatyw lokalnych jest m.in. oś 4 PROW-Leader. Jej celem jest przede wszystkim budowanie kapitału społecznego poprzez aktywizację mieszkańców, włączenie lokalnych partnerów społecznych, gospodarczych i publicznych do opracowania Lokalnych Strategii Rozwoju i realizacji wynikających z nich innowacyjnych projektów. Cechą charakterystyczną Leadera jest lokalność, a co za tym idzie lepsze zdefiniowanie problemów obszaru i określenie sposobów ich rozwiązania. Kluczową rolę w realizacji podejścia Leader odgrywa Lokalna Grupa Działania (LGD). W ramach współpracy zaplanowane jest spotkanie członków LGD i pracowników KPODR w Minikowie.

Ważnym aspektem współdziałania Ośrodka z podmiotami działającymi na wsi są imprezy wystawienniczo-targowe, na których promowane są inicjatywy lokalne na obszarach wiejskich. Ze względu na duże zainteresowanie tegorocznym konkursem na najatrakcyjniejsze stoisko z produktami regionalnymi i rękodziełem ludowym, planuje się przeprowadzić podobny w 2012 roku.

Planowane działania

Lp.	Działania	Liczba
1.	Porady	64
2.	Szkolenia	3
3.	Konkurs dla Lokalnej Grupy Działania (LGD)	1

Zadanie 2. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu

Cel:

Upowszechnianie idei dziedzictwa kulturowego. Zachęcenie mieszkańców obszarów wiejskich do podejmowania działań na rzecz zachowania i promowania dziedzictwa kulturowego (w tym kulinarnego) i przyrodniczego wsi. Edukacja wytwórców produktów regionalnych zainteresowanych podjęciem lub rozwojem dodatkowej działalności.

Uzasadnienie:

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie podejmuje działania mające na celu podniesienie wiedzy mieszkańców na temat wytwarzania, dystrybucji i ochrony produktów regionalnych, lokalnych i tradycyjnych. W ramach zadania organizowane są szkolenia, targi i festyny oraz udzielane są porady.

W 2012 roku zaplanowano szkolenia z zakresu wytwarzania, opakowywania oraz legalnej sprzedaży produktów lokalnych, w ramach których uczestnicy poznają m.in. zasady dobrej praktyki higienicznej i żywnościowej, system HACCP, możliwości wykorzystania produktów regionalnych, tradycyjnych i lokalnych w ofercie małej gastronomii, przepisy prawne związane ze sprzedażą bezpośrednią, zasady pakowania, oznakowania, sortowania produktów jak również zasady prowadzenia działalności gospodarczej w oparciu o wytwarzanie i dystrybucję produktów lokalnych.

Niesłabnącym zainteresowaniem cieszy się idea identyfikacji i promowania produktów lokalnych i regionalnych. Dotychczasowe działania informacyjne podejmowane przez KPODR w Minikowie w tym obszarze przyczyniły się do zwiększenia zainteresowania wśród rolników wytwarzających produkty regionalne. W 2012 planuje się przygotowanie 12 wniosków o rejestrację na Listę Produktów Tradycyjnych prowadzoną przez MRiRW. KPODR w Minikowie po raz dwunasty będzie współorganizatorem konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo - Smaki Regionów”. Ponadto w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 przewidziane są fundusze na finansowe wsparcie producentów rolnych wytwarzających produkty spożywcze w ramach wspólnotowych systemów jakości żywności oraz uznanych krajowych systemów jakości żywności. Pięcioletnią pomoc finansową może otrzymać producent rolny, który wytwarza produkty wpisane do Rejestru Gwarantowanych Tradycyjnych Specjalności, Rejestru Chronionych Nazw Pochodzenia i Chronionych Oznaczeń Geograficznych, produktów rolnictwa ekologicznego oraz Integrowanej Produkcji. Wysokość pomocy uzależniona jest od rodzaju wytwarzanych produktów i certyfikatów. Jednak z powodu trudności, jakie związane są z uzyskaniem wyżej wymienionych certyfikatów w ramach poszczególnych systemów, temat ten nie cieszy się dużym zainteresowaniem wśród rolników.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	125
2.	Szkolenia	46
3.	Opracowania - Przygotowanie dokumentacji dla produktów i wytwórców	12
5.	Konkursy	4

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Uwarunkowania prawne sprzedaży produktów regionalnych i tradycyjnych.	II	1	15	Minikowo
2.	Wytwarzanie i opakowywanie produktów lokalnych	II	1	15	Minikowo
3.	Rola dziedzictwa kulturowego w rozwoju i promocji regionu	III	2	15	Mogilno, Brodnica

Program 3. Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska

Zadanie 1. Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami, w tym niebezpiecznymi

Cel:

Edukacja rolników i przedstawicieli samorządów w zakresie obowiązujących przepisów prawnych dotyczących gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych.

Edukacja rolników w zakresie dostosowania gospodarstwa rolnego do wymagań środowiskowych w gospodarce odpadowej, nawozowej i wodno-ściekowej.

Uzasadnienie:

Po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej kładzie się duży nacisk na aspekt ochrony środowiska. Zachęca się społeczeństwo do podejmowania działań w tej dziedzinie poczynając od rzetelnej edukacji, aż po praktyczne działania w zakresie ochrony wody, gleby, powietrza a także otaczającego nas krajobrazu. Szczególną uwagę poświęca się gospodarce wodno-ściekowej, gospodarce nawozami oraz właściwemu zagospodarowaniu odpadów ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych, w tym azbestu i postępowaniu z odpadami o charakterze zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Dlatego od kilku

lat KPODR w Minikowie jest organizatorem licznych konferencji i szkoleń poświęconych powyższej problematyce. Dużym zainteresowaniem cieszą się wśród mieszkańców obszarów wiejskich szkolenia dotyczące bezpiecznego usuwania azbestu, ale także wszystkie działania mające na celu przybliżenie istniejących rozwiązań i obowiązujących przepisów prawnych, które wzbogaca się dodatkowo licznymi wydawnictwami np. „Odpady i śmieci – zmiany w przepisach”, „Sporządzanie kompostu” itp. Dużym zainteresowaniem cieszy się od lat Forum Ochrony Środowiska organizowane przez KPODR w Minikowie. Jest ono skierowane do przedstawicieli samorządów województwa kujawsko-pomorskiego i ościennych województw.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	299
2.	Szkolenia	30
3.	Konferencje	1
4.	Opracowania - <i>Plany naprawcze dla gospodarstw</i>	120
5.	Lustracje w gospodarstwach	417

Tematyka ważniejszych konferencji

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenie					
1.	Zarządzanie gospodarką odpadami	III	1	120	Przysiek

Wydawnictwa

Lp.	Tytuły	Termin (kwartał)	Nakład
1.	Materiały konferencyjne	III	150 egz.

Zadanie 2. Promocja tradycyjnych sadów

Cel:

Ochrona bioróżnorodności sadów poprzez nasadzanie drzew starych odmian i krzewów owocowych.

Uzasadnienie:

Korzyści z istnienia przydomowych sadów jest wiele zarówno dla człowieka jak i dla otaczającej go przyrody. Tradycyjne sady są ostoją różnorodności biologicznej - tej dziko żyjącej oraz różnorodności genotypów różnych gatunków i odmian drzew owocowych. Stare sady i dawne odmiany drzew, to także swoiste dziedzictwo kulturowe. Są one świadectwem działalności człowieka na przestrzeni dziesiątków lat.

Sady przydomowe z wysokimi rozłożystymi koronami drzew hamują siłę wiatru, dając przyjemny cień i poczucie bezpieczeństwa. Są także schronieniem dla wielu organizmów: owadów, ptaków, a nawet nietoperzy.

Dla zachowania bogactwa wytworzonych przez wieki odmian ważna jest ochrona *in situ* (na miejscu), czyli tam, gdzie rosną: we wsiach, przy domach, drogach i na miedzach. W ostatnim dziesięcioleciu ochroną drzew owocowych *in situ* zajęło się kilka organizacji pozarządowych. Pierwszy sad starych odmian jabłoni powstał w 1995 roku we wsi Chrystkowo w Dolinie Dolnej Wisły.

Z uwagi na rosnące zainteresowanie mieszkańców wsi i właścicieli działek promocją sadów tradycyjnych, zadanie to będzie kontynuowane w 2012 roku.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	29
2.	Szkolenia	9
3.	Lustracje w gospodarstwach	6

Tematyka szkolenia

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenie					
1.	Zakładanie i pielęgnacja przydomowych sadów tradycyjnych	II, IV	3	45	Teren woj.

Zadanie 3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska

Cel:

Edukacja i wypracowanie właściwych nawyków, poprzez systematyczne kształtowanie proekologicznych postaw i zachowań mieszkańców obszarów wiejskich zmierzających do zahamowania procesu degradacji środowiska.

Uzasadnienie:

Dynamiczny rozwój technologii oraz bardzo duży przyrost naturalny stały się przyczyną nadmiernego wykorzystania zasobów naturalnych Ziemi. Dodatkowo prowadzona rabunkowa gospodarka zasobami odnawialnymi prowadzi do dewastacji środowiska. Potrzeba wdrażania ekorozwoju, pojmowanego jako całokształt harmonijnych działań człowieka, korzystającego z zasobów środowiska przyrodniczego w sposób racjonalny, odpowiedzialny oraz gwarantujący ich zachowanie dla przyszłych pokoleń, jest sprawą pilną i godną stawiania jej ponad wszelkimi działaniami. Podejmowana przez KPODR w Minikowie edukacja ekologiczna wspomaga zrozumienie zależności między człowiekiem, jego wytworami i przyrodą. Obejmować musi wszystkie grupy społeczne, ze szczególnym uwzględnieniem społeczności wiejskiej bezpośrednio odpowiedzialnej za stan środowiska naturalnego.

Już od 16 lat realizowany jest autorski program pn. „Ekologizacja wsi województwa kujawsko-pomorskiego, kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. Dobrej Kultury Rolnej”. Program obejmuje kompleksową ochronę środowiska naturalnego, kształtowanie właściwego stosunku człowieka do przyrody, wszechstronne działania związane z ochroną środowiska poprzez ograniczenie wpływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego do środowiska, poczynając od gospodarstw rolnych. Program co roku skierowany jest do kolejnej, nowej grupy odbiorców woj. kujawsko-pomorskiego. W gospodarstwach przez okres kilku miesięcy realizowane są działania praktyczne w formie działań naprawczych przez specjalistów i doradców z Ośrodka w dziedzinie ochrony środowiska (selektywna zbiórka odpadów, kompostowanie odpadów organicznych, wydzielenie i oznakowanie odpadów oraz substancji niebezpiecznych, właściwe zagospodarowanie i składowanie nawozów organicznych oraz mineralnych, proekologiczna produkcja warzyw i owoców, estetyka zagrody szeroko rozumiana oraz kształtowanie krajobrazu rolniczego – nowe nasadzenia, mała retencja itd.). Działania powyższe poparte są licznymi lustracjami, poradami, szkoleniami, pokazami kompostowania oraz wydawnictwami np. „Proekologiczne metody produkcji w ogrodach przydomowych”. Aby osiągnąć właściwy efekt ekologiczny działania realizowane są w formie konkursów o zasięgu gminnym i wojewódzkim. Program kończy konferencja i uroczyste wręczenie nagród laureatom wojewódzkim.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	80
2.	Szkolenia	8
4.	Konferencje	1
5.	Lustracje w gospodarstwach	28

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	Ekologizacja obszarów wiejskich województwa kujawsko-pomorskiego	IV	1	80	Minikowo
Szkolenia					
1.	Ochrona środowiska w gospodarstwie rolnym	I - IV	5	100	Teren woj. kujawsko-pomorskiego
2.	Ekologiczne zagospodarowanie zagrody wiejskiej w celu ograniczenia wpływu substancji pochodzenia rolniczego i socjalno-bytowego do środowiska	I - IV	8	120	Teren woj. kujawsko-pomorskiego

Tematyka pokazu

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
1.	Zakładanie kompostowników w ramach selektywnej zbiórki odpadów w gospodarstwie rolnym	II - III	8	120	Teren woj. kujawsko-pomorskiego

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA Kujawsko-Pomorskiego
w Toruniu

Toruń 23-12-2011

Stwierdzam zgodność z oryginałem

Beata Peplińska
inspektor (1)

ODPIS

Priorytet IV

**Promowanie postępu biologicznego
i technologicznego produkcji rolniczej**

Program 1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych

Zadanie 1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych

Cel:

Upowszechnienie najnowszych rozwiązań technicznych i technologicznych w rolnictwie, prezentacja postępu biologicznego w produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz popularyzacja pozarolniczej działalności na obszarach wiejskich poprzez organizowanie wystaw, konkursów i olimpiad rolniczych, a także działalność publicystyczną (artykuły, pogadanki radiowe, telewizyjne) i wydawniczą.

Uzasadnienie:

Proces modernizacji gospodarstw wiąże się z koniecznością dokonania przez rolników zakupów inwestycyjnych w postaci maszyn i nowych technologii, a to wymaga wiedzy technologicznej, a także znajomości oferty rynkowej. Takie możliwości stwarzają m.in. wystawy i targi rolnicze, podczas których można porównać i skonfrontować różne oferty i propozycje rozwiązań technologicznych, najbardziej przydatnych do warunków i koncepcji rozwoju gospodarstwa rolnego.

Targi są platformą wiedzy i prezentacji najnowszych rozwiązań w technice i hodowli. O celowości ich realizacji świadczy wysokie zainteresowanie zarówno rolników jak i wystawców. Nie bez znaczenia dla Ośrodka są również wymierne efekty ekonomiczne tych przedsięwzięć. Targi i wystawy rolnicze są stałym elementem Programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie. Planuje się zorganizowanie 9 imprez wystawienniczo-targowych, w których weźmie udział około 80-100 tys. rolników i mieszkańców wsi.

Innymi produktami tego typu imprez są: kolekcje roślin uprawnych, pola demonstracyjne, pokazy pracy maszyn rolniczych, fora dyskusyjne oraz konkursy rolnicze.

Program imprez wystawienniczo – targowych w 2012 roku

Miejsce	Data	Nazwa imprezy	Liczba	
			wystawców	zwiedzających w tys.
Przysiek	31 marca	IV Jarmark Wielkanocny	80	3
Minikowo	13 maja	Targi Turystyczno-Ogrodnicze „Lato na Wsi”	230	20
		Wystawa zwierząt futerkowych, drobiu ozdobnego		
Zarzeczewo	2-3 czerwca	„Dni Otwartych Drzwi” - Targi Ogólnorolne	200	20
Przysiek/Grubno	16-17 czerwca	Kujawsko – Pomorskie Dni Pola Kujawsko - Pomorski Dzień Rzepaku	150	20
Minikowo	30 czerwca - 1 lipca	Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe AGRO-TECH	450	35
		Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych		

Zarzeczewo	12 sierpnia	Miodowe Lato	40	4
Przysiek	8 września	Barwy Lata-Dary Jesieni	150	11
		Krajowe Dożynki Ekologiczne		
		Wystawa zwierząt futerkowych, drobiu ozdobnego		
Grubno	16 września	Kujawsko-Pomorski Dzień Kukurydzy	40	1,5
Przysiek	15 grudnia	Jarmark Adwentowy	100	3
		ogółem	1440	117,5

Targi Turystyczno-Ogrodnicze „Lato na Wsi” (13 maja 2012 roku)

Targi Turystyczno-Ogrodnicze „Lato na Wsi” są imprezą wielotematyczną o charakterze edukacyjno-promocyjnym, której głównym celem jest zaprezentowanie mieszkańcom województwa kujawsko-pomorskiego tradycji kulturowych i walorów przyrodniczych regionu. Głównym organizatorem jest Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie przy współudziale Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, Kół Gospodyń Wiejskich, Lokalnych Grup Działania oraz starostw województwa kujawsko-pomorskiego.

Zakres tematyczny targów: tradycje kulturowe województwa, dziedzictwo kulinarne, wystawa ogrodnicza i drobnych zwierząt futerkowych, twórczość ludowa, odnawialne źródła energii, produkty gospodarstw i przetwórci ekologicznych.

Imprezy towarzyszące: wystawa i degustacja tradycyjnych potraw i produktów lokalnych, wystawa zwierząt futerkowych, drobiu ozdobnego i psów, pokazy pracy sprzętu ogrodniczego, konkursy dla zwiedzających.

Zakładane cele: promocja pozarolniczej działalności na obszarach wiejskich m.in. lokalnych grup działania, gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych, stowarzyszeń, kół gospodyń wiejskich oraz popularyzacja działań i zachowań prośrodowiskowych.

Planowana liczba wystawców 230 i zwiedzających około 20 tys. osób.

Dni Otwartych Drzwi w Zarzeczewie (2-3 czerwca 2012 roku)

Dni Otwartych Drzwi są imprezą wystawienniczo-targową wpisaną na stałe do kalendarza rolniczych wystaw. Umożliwiają one bezpośredni kontakt rolników z producentami środków do produkcji rolnej, usługodawcami, firmami obsługującymi rolnictwo i naukowcami, co ułatwia podejmowanie decyzji inwestycyjnych w gospodarstwie.

Praktyka pokazuje, że targi są jedną z najbardziej popularnych form prezentowania nowości rolniczych.

Zakres tematyczny: prezentacja oferty handlowej i nowości (ciągniki, maszyny, urządzenia, pasze, środki do produkcji rolnej, nawozy, przetwórstwo rolno-spożywcze, materiały budowlane, usługi rolnicze), doradztwo specjalistyczne z zakresu produkcji roślinnej i zwierzęcej, pokazy pracy maszyn rolniczych, konkursy dla rolników i wystawców

Zakładane cele: pogłębienie wiedzy z zakresu innowacji technicznych i technologicznych oraz z zakresu rolniczych programów pomocowych.

Planowana liczba wystawców około 200, zwiedzających 20 tys. osób.

Kujawsko-Pomorskie Dni Pola w Grubnie (16 -17 czerwca 2012 roku)

Kujawsko-Pomorskie Dni Pola w Grubnie są coroczną imprezą, promującą postęp biologiczny w produkcji roślinnej (demonstracje polowe, doświadczenia poletkowe, pokazy, fora dyskusyjne, wystawa firm hodowlano-nasiennych). Jej głównymi celami są:

- zapoznanie rolników z najnowszymi osiągnięciami w zakresie hodowli roślin uprawnych,
- poprawa efektywności gospodarowania poprzez praktyczne wykorzystanie nowości technicznych i technologicznych prezentowanych na wystawie,
- poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych,
- bliższy kontakt z nauką i praktyką rolniczą, poprzez bezpośrednie konsultacje z naukowcami, doradcami i specjalistami różnych instytucji i organizacji rolniczych,
- ograniczenie skażenia środowiska przyrodniczego, poprzez zachęcenie rolników do wdrażania programów rolnośrodowiskowych i stosowania w szerszym zakresie zasady wzajemnej zgodności.

Zakres tematyczny:

- demonstracje poletkowe – około 200 odmian i gatunków roślin uprawnych,
- doświadczenia demonstracyjne z zakresu ochrony roślin i nawożenia,
- pokazy pracy maszyn polowych,
- wystawa firm hodowlano-nasiennych i chemicznych oraz maszyn i sprzętu rolniczego,
- stoiska informacyjne jednostek naukowo-badawczych i obsługi rolnictwa prezentujących swoje najnowsze osiągnięcia.

Po raz pierwszy podczas Dni Pola w Grubnie odbędzie się Dzień Rzepaku, któremu poświęcony będzie pierwszy dzień imprezy - sobota.

Planowana liczba wystawców około 150 i zwiedzających około 20 tys. osób.

Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe „AGRO-TECH” Minikowo

(30 czerwca-1 lipca 2012 roku)

Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe „AGRO-TECH” w Minikowie są wielotematyczną, specjalistyczną, rolniczą imprezą opartą na czterech filarach:

technika rolnicza,
agroenergetyka,
hodowla zwierząt,
hodowla roślin.

Głównym celem tej największej w północnej Polsce imprezy wystawienniczo-targowej jest prezentacja najnowszych rozwiązań technicznych oraz osiągnięć hodowlanych w produkcji roślinnej i zwierzęcej, a także wspieranie procesów modernizacyjnych i rozwojowych gospodarstw rolnych. Szeroki program targów połączony z forami dyskusyjnymi, pokazami pracy maszyn i fachowym doradztwem z różnych dziedzin

rolnictwa i obszarów wiejskich, stwarza rolnikom dobrą okazję do poszerzenia swojej wiedzy, wymiany doświadczeń z ekspertami, a także zebrania potrzebnych informacji niezbędnych do podejmowania decyzji w zakresie inwestowania i unowocześniania gospodarstw rolnych.

O dużym znaczeniu imprezy świadczy stale rosnąca liczba wystawców i zwiedzających. W ostatniej edycji targów brało udział około 450 wystawców, a targi odwiedziło około 35 tys. osób, głównie rolników i mieszkańców wsi.

Zakres tematyczny targów obejmuje wszystkie ważniejsze dziedziny produkcji rolnej od hodowli roślin poprzez uprawę, pielęgnację, nawożenie, ochronę roślin, technikę rolniczą, budownictwo inwentarskie, a kończąc na hodowli zwierząt.

Głównym organizatorem targów jest Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego. W organizację imprezy zaangażowanych jest wiele instytucji i organizacji rolniczych m.in.: DLG AgroFood, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, Urząd Marszałkowski w Toruniu, Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polski Związek Producentów Trzody Chlewnej POLSUS, Przedsiębiorstwo Nasienne ROLNAS itp.

Imprezy towarzyszące: Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Dni Pola w Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Chrzastowie, pokazy pracy maszyn rolniczych, fora tematyczne.

Regionalna Kujawsko-Pomorska Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Minikowie

(30 czerwca -1 lipca 2012 r.)

Wystawa Zwierząt Hodowlanych organizowana w Minikowie to największa w województwie ekspozycja osiągnięć hodowców, którzy co roku licznie przyjeżdżają do naszego Ośrodka, by zaprezentować najbardziej wartościowe okazy i poddać je ocenie przez komisję sędziowską. Uznawana za jedną z najlepszych wystaw hodowlanych w Polsce ma swoją ponad dziesięcioletnią tradycję.

Celem wystawy jest prezentacja wysokiego poziomu hodowlanego zwierząt. Podczas wystawy swoje okazy zaprezentuje ok. 100 hodowców.

Swoim zakresem obejmuje:

- bydło mleczne i mięsne (140 sztuk),
- trzodę chlewną (80 sztuk),
- owce i kozy (40 szt.)
- drób.

Łącznie prezentowanych będzie około 350 sztuk zwierząt.

Rangę i prestiż Wystawy podnosi wsparcie organizacyjne Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej POLSUS, Polskiego Związku Hodowców Bydła Mięsnego, Krajowej Rady Drobiarstwa Izby Gospodarczej oraz innych instytucji.

Wystawie towarzyszy oferta maszyn i urządzeń do mechanizacji produkcji zwierzęcej, wyposażenia budynków inwentarskich oraz budownictwa inwentarskiego.

Zadanie 2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej

Cel:

Upowszechnianie przykładów dobrego, nowoczesnego gospodarowania oraz zachęcenie rolników do ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych.

Uzasadnienie:

Ciągły postęp techniczny i organizacyjny oraz konkurencja na rynku rolniczym stawiają przed rolnikami coraz wyższe wymagania i konieczność uzupełniania wiedzy. Liczny udział rolników w tych imprezach świadczy również o tym, że przyznane nagrody i wyróżnienia są dla nich formą uznania i satysfakcji za osiągane wyniki produkcyjne bądź posiadaną wiedzę. Konkursy stanowią element promocji najlepszych rolników i firm działających na rynku lokalnym oraz krajowym. Osiągnięcia i sukcesy uczestników konkursów oraz olimpiad działają mobilizująco nie tylko na najbliższe otoczenie, ale także na osoby i instytucje odpowiedzialne za dalszy rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego. Konkursy i olimpiady mają z reguły zasięg wojewódzki, a zwycięzcy niektórych z nich jak Agroliga, Bezpieczne Gospodarstwo Rolne są nominowani do finałów krajowych.

Nazwa konkursu/olimpiady	Termin	Liczba uczestników	Współorganizator
Agroliga 2012	marzec - czerwiec	15	TVP
Bezpieczne Gospodarstwo Rolne	kwiecień - maj	80	KRUS, PIP
Ekologizacja wsi woj. kujawsko - pomorskiego	kwiecień - październik	120	WFOŚ i GW
Poznaję produkt ekologiczny	maj	200	WFOŚ i GW
AGROWCZASY (konkurs na najlepsze gospodarstwo agroturystyczne w woj. kujawsko-pomorskim)	czerwiec - wrzesień	25	Urząd Marszałkowski
Na najlepsze gospodarstwo ekologiczne	czerwiec - październik	10	MR i RW, CDR Brwinów Oddział w Radomiu
Z ekologią na ty	czerwiec /lipiec	200	WFOŚ i GW
Rolnik – Farmer Roku 2012	lipiec - październik	20	Stowarzyszenie Rolnik – Farmer Roku
Ekologia w domu i zagrodzie	wrzesień	200	WFOŚ i GW
Nasze Kulinarne Dziedzictwo	wrzesień - październik	80	Urząd Marszałkowski
Wojewódzka Olimpiada Wiedzy Rolniczej (eliminacje powiatowe, finał)	listopad - grudzień	500	PZDR

Zadanie 3. Wydawnictwa i publicystyka

Cel:

Wspieranie działalności doradczej, szkoleniowej, popularyzacja wiedzy rolniczej.

Uzasadnienie:

Publikacje periodyczne i nieperiodyczne są jedną z form komunikacji i informacji rolniczej adresowanej do beneficjentów programów doradczych, organizacji rolniczych i samorządowych oraz dla doradców Ośrodka.

Wspierają one proces kształcenia i zdobywania wiedzy rolników, mieszkańców wsi i doradców rolnych, a także upowszechniania postępu rolniczego. Na wielu seminariach, szkoleniach a także podczas wystaw rolniczych, rolnicy wykazują duże zainteresowanie wydawnictwami, które w procesie samokształcenia stanowią dla nich aktualne źródło wiedzy.

W 2012 roku planuje się wydać „Wieś Kujawsko – Pomorską” w nakładzie 38 tys. egz. miesięcznie w pełnym kolorze, dwutygodnik internetowy „Aktualności” oraz około 11 tytułów wydawnictw nieperiodycznych (ulotki, broszury) i innych publikacji (plakaty, zaproszenia).

Wydawnictwa zaplanowane na 2012 rok

Lp.	Tytuł	Autor	Nakład egz.	Liczba stron/ w tym kolor	Format	Osoba odpowiedzialna	Termin wydania (kwartał)	Źródło finansowania
1.	„Wieś Kujawsko-Pomorska”	Praca zbiorowa	38.400	12 lub 52	A4	Leszek Piechocki	miesięcznik	sprzedaż, reklamy
2.	„Aktualności” - dwutygodnik internetowy	Praca zbiorowa	1.000	-	-	Marek Radzimierski	cały rok	budżet Ośrodka
3.	Uprawa pszenżyta w regionie kujawsko-pomorskim	Marek Radzimierski	1.500	20	B5	Piotr Stelmaszak	IV	budżet Ośrodka
4.	Kalibracja opryskiwacza polowego	Andrzej Siennicki	3.000	12	A5	Piotr Stelmaszak	IV	budżet Ośrodka
5.	Materiały konferencyjne (ziemniak)	Zespół autorów	150	12	A5	Piotr Stelmaszak	I	budżet Ośrodka
6.	Materiały konferencyjne (zboża)	Zespół autorów	150	12	A5	Piotr Stelmaszak	II	budżet Ośrodka
7.	Materiały konferencyjne (strączkowe)	Zespół autorów	150	12	A5	Piotr Stelmaszak	I	zewnętrzne
8.	Zarządzanie gospodarką odpadami	Maria Grabczyńska	150	50/2	B5	Maria Grabczyńska	III-IV	WFOŚiGW
9.	Rolnictwo ekologiczne	Agnieszka Dobosz-Idzik	300	20/2	A5	Agnieszka Dobosz-Idzik	III- IV	WFOŚiGW
10.	Dary natury w ogrodzie przydomowym	Bożena Błaszczyńska	300	20/2	A5	Bożena Błaszczyńska	III-IV	WFOŚiGW
11.	Zapraszamy na Kujawy i Ziemię Dobrzyńską	Laura Maciejewska	2.000	70/10	A5	Laura Maciejewska	I 2011	Działalność statutowa
12.	Kalkulacje rolnicze	Zespół Specjalistów	1.000	64/2	A4	Waldemar Poświata	IV	budżet Ośrodka
13.	Katalog Dni Otwartych Drzwi	Leszek Piechocki	5.000	16	A5	Leszek Piechocki	II	reklamy
14.	Informator DNI POLA	Zespół autorów	1.500	36/8	B5	Piotr Stelmaszak	II	zewnętrzne
15.	Informator Dnia Kukurydzy	Zespół autorów	200	24	B5	Piotr Stelmaszak	III	zewnętrzne
16.	Katalog Regionalnej Wystawy Hodowlanej - świnie, owce, kozy	organizacje hodowców: trzody chlewnej, owiec Jarosław Domiński	500	60	A5	Marta Adamowicz	II	wystawcy
17.	Katalog Wystawców „Lato na Wsi”	Sylwia Żakowska, Jarosław Domiński	500	70	A5	Jerzy Białczyk	II	wystawcy
18.	Katalog Wystawców „AGRO-TECH”	Praca zbiorowa Jarosław Domiński, Sylwia Żakowska	1.500	200	A5	Jerzy Białczyk	II	wystawcy

Lp.	Tytuł	Autor	Nakład egz.	Liczba stron/ w tym kolor	Format	Osoba odpowiedzialna	Termin wydania (kwartał)	Źródło finansowania
19.	Plakaty na imprezy wystawienniczo- targowe	Leszek Piechocki	3.000	1/1	A2/A3/A4	Jerzy Białczyk Leszek Piechocki Piotr Stelmaszak	II/IV	Działalność usługowa/ z budżetu Ośrodka
20.	Kalendarz KPODR na 2012	Jarosław Domiński	1.000	1	A2	Jarosław Domiński	IV	budżet Ośrodka
21.	Targi i wystawy rolnicze organizowane przez KPODR w 2012 (<i>folder</i>)	Jerzy Białczyk	3.000	1/1	A4	Jarosław Domiński	IV	budżet Ośrodka

Program 2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

Zadanie 1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

Cel:

Wzmocnienie efektu działań doradczych, integracja podmiotów działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich.

Uzasadnienie:

Na rzecz rolnictwa działa szereg instytucji i organizacji rolniczych takich jak: samorządy lokalne gmin i powiatów, związki i izby rolnicze. Głównym partnerem w projektowaniu i realizacji działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich będzie Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Podejmowanie wspólnych działań w oparciu o program doradczy województwa kujawsko-pomorskiego obniża koszty organizacji różnych przedsięwzięć i działań doradczych, a tym samym zwiększa liczbę beneficjentów podejmowanych przedsięwzięć rolniczych. Ponadto wspólne działania przyspieszają pracę w różnego rodzaju komisjach, ułatwiają przepływ informacji oraz integrują środowisko wiejskie.

Planowane działania

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Udział w dożynkach wiejskich, gminnych, powiatowych	121
2.	Udział w targach (przygotowanie stoiska KPODR)	46
3.	Udział w komisjach klęskowych	52
4.	Udział w komisjach konkursowych	62
5.	Udział w posiedzeniach rad gminy, powiatu, itp.	205
6.	Inne	83

C. Metodyka pracy i doskonalenie zawodowe

1. Ewaluacja szkoleń

Cel:

Podnoszenie jakości świadczonych usług szkoleniowych i doradczych przez KPODR.

Uzasadnienie:

Wdrożona polityka jakości i przyjęte zobowiązania wobec klientów wymagają dbałości o jakość świadczonych usług szkoleniowych i doradczych.

Wyniki przeprowadzonych ewaluacji są ważnym elementem działalności w zakresie doskonalenia zawodowego, są szansą na uzupełnienie wiedzy i umiejętności. Pozwalają na określenie potrzeb szkoleniowych dla doradców w zakresie zarówno merytorycznym jak i metodycznym. Stwarzają również warunki zweryfikowania, czy szkolenie dało efekty w postaci zmiany sposobu wypełniania zadań.

Rzetelnie przeprowadzona ewaluacja daje okazję na skuteczne zarządzanie rozwojem kompetencji pracowników. Wyzwala wśród pracowników Ośrodka potrzebę samokształcenia, co wpływa na poziom świadczonych usług.

2. Doskonalenie zawodowe

Cel:

Podnoszenie kwalifikacji kadry KPODR, niezbędnych do świadczenia usług na wysokim poziomie oraz wprowadzanie nowych usług doradczych wynikających z potrzeb szkoleń.

Uzasadnienie:

W branży rolniczej występuje szybki postęp z zakresu techniki i technologii w produkcji roślinnej, zwierzęcej. Pojawiają się nowe zagadnienia i tematy, w ramach których doradcy powinni posiadać jak najwięcej informacji. Wymagane więc jest ciągle podnoszenie kwalifikacji kadry doradczej. Podnosi się również jakość życia na wsi, a to stawia przed nami kolejne zadanie, jakim jest doradztwo dla wszystkich mieszkańców wsi. Te wyzwania i nowe oraz obowiązujący system zarządzania jakością w KPODR powodują, że doskonalenie zawodowe oraz jego monitoring jest nieodłącznym elementem pracy doradczej.

W KPODR opracowywany jest roczny plan szkoleń dla pracowników Ośrodka, w którym zawarte są szkolenia, kursy, konferencje, seminaria itp. zarówno zewnętrzne jak i wewnętrzne. Szkolenia organizowane przez instytucje zewnętrzne są niejednokrotnie bardzo kosztowne, stąd w planie szkoleń na dany rok jest wiele pozycji szkoleń wewnętrznych, które wspierają działania doradców, a są realizowane przez specjalistów zakładowych merytorycznie odpowiedzialnych za dany temat. Pracownicy Ośrodka podnoszą swoje kwalifikacje zgodnie z pełnioną funkcją w KPODR.

Ciągłe doskonalenie zawodowe pracowników Ośrodka pozwala na prowadzenie szkoleń i wykonywanie usług doradczych na wysokim poziomie.

Planowane działania

Szkolenia wewnętrzne dla pracowników KPODR w Minikowie

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba szkoleń	Termin (miesiąc)	Miejsce realizacji	Uczestnicy	Wykładowca
1.	Ekologiczne zagospodarowanie zagrody a zasady wzajemnej zgodności	1	marzec - maj	Minikowo	Specjaliści realizujący zadania ekologizacji w terenie z PZDR i specjaliści działu PS	Bożena Błaszczyńska
2.	Przygotowanie książek FADN do zamknięcia końcowego	3	styczeń/luty	Minikowo Przysiek Zarzeczewo	Specjaliści ds. Polskiego FADN (wszyscy)	Audytorka IERiGŻ-PIB Budakowska-Minut, Specjaliści zakładowi Działu Ekonomiki
3.	Instruktaż wyjaśniania błędów i analiza raportu indywidualnego	18	marzec-maj	Minikowo Przysiek Zarzeczewo siedziby PZDR	Specjaliści ds. polskiego FADN (wszyscy)	Audytorka IERiGŻ-PIB Budakowska-Minut, Specjaliści zakładowi Działu Ekonomiki
4.	Podatek od towarów i usług ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień w rolnictwie	12	styczeń-grudzień	Siedziby PZDR	Doradcy i specjaliści zakładowi	Marzena Ryterska-Chyła

3. Kontrola wewnętrzna

Cel:

Ocena jakości realizowanych usług szkoleniowych, doradczych i wystawienniczo-targowych oraz prawidłowego stosowania aktów normatywnych, procedur, instrukcji obowiązujących w KPODR.

Uzasadnienie:

Złożoność zadań oraz skala działalności Ośrodka wymaga prowadzenia kontroli wewnętrznej. W KPODR w Minikowie corocznie określa się plan kontroli wewnętrznych, po realizacji których sporządza się protokoły kontroli oraz roczne sprawozdanie z przeprowadzonych kontroli. Poprzez kontrolę zwiększa się nadzór nad właściwym wykorzystaniem zasobów Ośrodka, prawidłowym wykonywaniem zadań doradczych,

szkoleniowych i upowszechnieniowych. Kontrole wewnętrzne pozwalają na ustalenie przyczyn i skutków ewentualnych nieprawidłowości oraz ich usunięcie lub przeciwdziałanie w przyszłości.

D. Doskonalenie Systemu Zarządzania Jakością w pracy doradczej

Cel:

Poprawa zadowolenia klienta w zakresie świadczonych usług przez KPODR.

Uzasadnienie:

Ośrodek w 2011 roku przeszedł pozytywnie badanie auditowe, tym samym potwierdził sprawne funkcjonowanie Systemu Zarządzania Jakością zgodnie z Normą 9001:2008. Obowiązujące procedury pozwoliły na ujednolicenie procesu obsługi klienta oraz działań wewnętrznych Ośrodka, jak również na monitorowanie realizowanych zadań. Dbając o jakość świadczonych usług, a przez to zadowolenie klienta, jak również markę firmy na rynku, w 2012 roku będą podejmowane działania pozwalające na doskonalenie istniejącego systemu. Umożliwi to z kolei utrzymanie stałych klientów oraz pozyskanie nowych. Prowadzone działania monitorujące zadowolenie klienta pozwolą na spełnienie oczekiwań np.: dodatkowe szkolenia, rozszerzenie zagadnień z danej tematyki, udzielanie profesjonalnych porad czy rzetelnie opracowanej dokumentacji aplikacyjnej. Jest to szczególnie ważne w dobie zagrożenia, jakim staje się konkurowanie z prywatnymi firmami świadczącymi usługi doradcze.

Planowane działania

- Szkolenie dla nowo zatrudnionych pracowników w zakresie normy ISO 9001:2008 oraz dokumentów systemowych obowiązujących w KPODR,
- Szkolenie doskonalące dla audytorów wewnętrznych,
- Zaplanowanie i przeprowadzenie auditów wewnętrznych planowych w KPODR w 2012 rok,
- Analizy kwartalne realizacji Celów Jakości na 2012 rok,
- Opracowanie Przeglądu Systemu Zarządzania Jakością.

E. Projekty planowane do realizacji w 2012 roku

Tytuł projektu	Produkty (liczba działań i liczba uczestników)	Rezultaty	Okres realizacji	Koszt zadania, uzyskane dofinansowanie i jego źródła
NOWY ZAWÓD – NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza	12 m-cy kampanii rekrutacyjno-prom., 7296 godzin dyżurów w ramach Biur Reorientacji Zawodowej, 100 analiz ekonomicznych, 105 godz. warsztatów motywacyjnych, 105 godz. warsztatów przedsiębiorczości, 104 godz. szkoleń z przedsiębiorczości, 63000 godz. kursów specjalistycznych, rubryka PRACA w min. 8 wydaniach „Wsi Kujawsko-Pomorskiej”, portal PRACA na www.kpodr.pl	Twarde: 1368 uczestników projektu (60% kobiet), 1905 uczestników inf.-rekrut. spotkań gminnych, 19 powiatowych RAPORTÓW sytuacji na lokalnym rynku pracy - aktualizacja, 1368 IPRZ, 100 osób zdobędzie motywację do reorientacji zawodowej, 100 osób zdobędzie umiejętności przedsiębiorcze, 260 osób zdobędzie podstawową wiedzę nt. przedsiębiorczości, 700 osób zdobędzie nowe kwalifikacje zawodowe, 100 rolników uzyska dane do podjęcia decyzji o przyszłości gospodarstwa Miękkie: podniesienie poziomu samooceny i motywacji do zdobywania kwalifikacji w zawodach nierolniczych, nabycie umiejętności poruszania się po rynku pracy, wyższe zawodowe i osobiste aspiracje uczestników.	01.08.2010 – 28.02.2014	11.276.718,00/ EFS POKL 8.1.2
„Alternatywne źródła energii i ich zastosowanie”	10 szkoleń dwudniowych i 400 uczestników	Pogłębienie wiedzy uczestników w zakresie odnawialnych źródeł energii	10.01.2012 – 14.11.2012	144580,00 zł Działanie „Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych

				w rolnictwie i leśnictwie” – PROW 2007-2013
„Edukacja w zakresie różnorodności biologicznej i ochrony krajobrazu na obszarach wiejskich związanych z ochroną i utrzymaniem sadów tradycyjnych”.	Szkolenia w powiatach 15 – 150 uczestników Wyjazdy szkoleniowe 2 -70 uczestników Konferencja podsumowująca 1 -60 uczestników	Przeszkolenie z zakresu sadów tradycyjnych - 280 uczestników.	01.05.2012 – 01.12.2012	14 000 zł WFOŚiGW w Toruniu 2280 zł KPODR Minikowo
„Działania edukacyjne na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego OSN”	32 szkolenia / 500 uczestników 386 planów nawozowych	Uświadomienie rolnikom zagrożeń wynikających z dopływu do gleb i wód nadmiernej ilości azotanów. Poprawa stanu środowiska naturalnego, szczególnie wód płynących.	Rok 2012	30 000 zł WFOŚiGW Toruń
Zastosowanie komputera i wybranych programów komputerowych w procesie zarządzania gospodarstwem rolnym	22 szkolenia, 440 uczestników - KPODR	Podniesienie poziomu wiedzy rolników z wykorzystania komputerów i Internetu w zarządzaniu gospodarstwem rolnym.	Styczeń-grudzień 2012	Działanie „Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie” – PROW 2007-13 (KPODR) 102 908 zł Budżet projektu 295 750 zł
„Ekologizacja wsi woj. kujawsko -pomorskiego, kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. Dobrej Kultury Rolnej”	Seminarium wojewódzkie – 60 osób	Projekt skierowany do docelowej grupy gospodarstw rolnych zlokalizowanych na terenie woj. kuj.-pom. w 8 wybranych gminach po 15 w każdej. Programem objętych zostało 120 gospodarstw, w których realizowana będzie kompleksowa ochrona środowiska związana z ograniczeniem wpływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego i socjalno - bytowego do środowiska. W tym celu opracowane zostaną dla	Styczeń 2012- 30 listopad 2012	68.150,00 zł WFOŚiGW w Toruniu

		każdego gospodarstwa programy naprawcze. W ramach programu każde gospodarstwo prowadzić będzie selektywną zbiórkę odpadów z wydzieleniem i oznaczeniem odpadów niebezpiecznych, założy kompostownik, zadba o szeroko rozumianą estetykę zagrody, dokona nowych nasadzeń itd.		
	Konkurs o zasięgu wojewódzkim – 1 dla 8 gospodarstw			
	Konkurs o zasięgu gminnym – 8 w ośmiu gminach dla 120 gospodarstw			
	Szkolenia dla uczestników konkursu – 16 szkoleń w 8 gminach dla 240 osób			
	Pokaz kompostowania odpadów organicznych – 8 pokazów w 8 gminach dla 120 osób			
	Prowadzenie 120 demonstracji dot. ekologicznego zagospodarowania zagrody wiejskiej (estetyka zagrody, sanitacja, gospodarka odpadami, profilaktyka zdrowia, ochrona krajobrazu)			
„Promocja ekologicznych metod produkcji żywności”	Seminarium wojewódzkie – dla 60 osób	Wzrost świadomości rolnika w tematyce związanej z przedstawianiem produkcji konwencjonalnej na ekologiczną oraz odbiorców czyli konsumentów umiejących odróżnić produkty od siebie. Promocja tych produktów na rynku. Zapoznavanie odbiorców z obowiązującymi przepisami prawnymi dot. rolnictwa ekologicznego oraz nowym oznakowaniem.	1.03.2012 – 30.11.2012	14.550,00 zł WFOŚiGW w Toruniu
	Szkolenia - 8 szkoleń dla 160 osób Warsztaty ekologiczne- 5 dla 100 osób			
	Opracowano katalog pt. „Gospodarstwa, sklepy i przetwórnice ekologiczne województwa kujawsko-pomorskiego”			

	w nakładzie 1500 szt.			
	Promocja produktów ekologicznych na wystawie targowej „Lato na wsi” – 1 wystawa , 10 stoisk			
„Ogólnopolskie spotkania ekologiczne” oraz Krajowe Dożynki Ekologiczne	Forum Ochrony Środowiska – konferencja ponadwojewódzka nt. „Zarządzanie gospodarką odpadami w świetle obowiązujących przepisów prawnych” dla 90 osób	Wzorem lat ubiegłych zaplanowano konferencję ponadwojewódzką przeznaczoną dla samorządowców naszego województwa i województw ościennych, przybliżającą gospodarkę odpadami w tym odpadami niebezpiecznymi oraz zmianami zachodzącymi w prawodawstwie. Zaplanowano także kolejne XVII Krajowe Dożynki ekologiczne z 15 stoiskami ekologicznymi,.	1.09 2012 - 30.09.2012	6.300,00 zł WFOŚiGW w Toruniu
	Materiały konferencyjne nt. „Zarządzanie gospodarką odpadami w świetle obowiązujących przepisów prawnych” -400szt			
	XVII Krajowe Dożynki Ekologiczne			
	Stoisko na Krajowe Dożynki Ekologiczne w Przysieku			
Wydawnictwa	3 wydawnictwa (foldery i broszura) - po 2000 szt	Foldery i broszura wykorzystywane zostaną w pracy doradczej i szkoleniowej jako uzupełnienie i utrwalenie wiedzy	Maj 2012- listopad 2012	10.000,00 zł WFOŚiGW w Toruniu
Konkursy	Konkursy – 5 (Minikowo, Zarzeczewo, Przysiek) dla 1000 osób, przewidziano po 40 nagród na każdy konkurs	Konkursy opracowane w formie pytań testowych skierowane zostaną do osób uczestniczących w imprezach organizowanych przez KPODR. Działania konkursowe mają na celu nie tylko sprawdzenie wiedzy ekologicznej ale także jej pogłębienie. Rezultat stanowią będą osoby, które prawidłowo odpowiedzą na pytania konkursowe i otrzymają nagrody rzeczowe w postaci	01.05.2012 – 30.09.2012	14.000,00 zł WFOŚiGW w Toruniu

		drzewek i krzewów ozdobnych.		
Przygotowanie cyklicznych audycji TVP S.A Oddział w Bydgoszczy w zakresie ochrony środowiska dla programu EKOOPCJE	Przygotowanie i nagranie 3 programów o tematyce ekologicznej	Programy edukacyjne dla społeczeństwa mające wpływ na propagowanie właściwych zachowań społeczeństwa związanych z ochroną środowiska naturalnego.	01.05.2012 – 15.11.2012	16.500,00 zł WFOŚiGW w Toruniu
BERAS IMPLEMENTATION	Wytypowanie gospodarstwa demonstracyjnego ekologicznego w województwie kujawsko-pomorskim, i przygotowanie w nim sali edukacyjnej z wyposażeniem, opracowanie ścieżki edukacyjnej w gospodarstwie., organizacja szkoleń, spotkań, udział w konferencjach w celu wypracowania modelu gospodarstwa proekologicznego. Działania skierowane do rolników w celu ograniczenia wpływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego do środowiska w tym do wód a w konsekwencji do Bałtyku.	Realizacja projektu zgodnie z założeniami i opracowanym harmonogramem. Promocja w środkach masowego przekazu.	Wrzesień 2010- wrzesień 2013	82.450 EUR Projekt współfinansowany z EFRR w ramach Programu Regionalnego Morza Bałtyckiego

F. Działania wewnętrzne planowane do realizacji w Ośrodku

Działalność wewnętrzna Ośrodka nastawiona jest na poprawę jakości świadczonych usług oraz doskonalenia umiejętności pracowników, służy także bezpieczeństwu pracy. Szczegółowe informacje o rodzajach i liczbie działań przedstawiono w tabeli poniżej.

Planowane działania

Działania	Liczba
Opracowanie planu działalności doradczej	1
Opracowanie sprawozdania z działalności doradczej	1
Opracowanie planu szkoleń dla pracowników KPODR	1
Opracowanie harmonogramu ewaluacji	1
Opracowanie raportów indywidualnych z ewaluacji	25
Opracowanie planu kontroli wewnętrznej	1
Opracowanie sprawozdania z kontroli wewnętrznej	1
Opracowanie planu auditów wewnętrznych	1
Opracowanie przeglądu systemu zarządzania jakością	1
Opracowanie kwartalnych sprawozdań z realizacji celów jakości	4
Przeprowadzenie auditów wewnętrznych w KPODR	ok. 53
Przeprowadzenie szkoleń z SZJ	2
Opracowanie planów przeglądów infrastruktury	1
Opracowanie planu rozwoju usług	1

**G. Zestawienie planowanych działań
KPODR na 2012 rok**

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 1. Transfer innowacji technologicznych

Działania		KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy Razem
Zadanie 1. Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej								
Porady		3402	914	-	-	-	-	914
Szkolenia		303	29	-	-	-	-	29
Konferencje		22	22	-	-	-	-	22
	Plan ochrony roślin	10	10	-	-	-	-	10
	Plan nawozowy bez (OSN)	1	-	-	-	-	-	-
	Wyliczenie DJP, wielkości płyt obornikowych i zbiorników na odchody płynne	16	5	-	-	-	-	5
	Wniosek o dopłatę do materiału siewnego	304	-	-	-	-	-	-
	Wniosek o dopłatę do materiału siewnego AGNES 1, AGNES 2	89	-	-	-	-	-	-
Pokazy:	Pracy maszyn do produkcji roślinnej	8	4	-	-	-	-	4
	Pracy maszyn do produkcji zwierzęcej	3	-	-	-	-	-	-
	Profilaktyki i utrzymania zwierząt	1	1	-	-	-	-	1
	Inne	9	-	-	-	-	-	-
Przygotowanie poletek demonstracyjnych		170	170		-	-	-	170
Pomiar GPS		1	-	-	-	-	-	-
Lustracje		711	214		-	-	-	214
Zadanie 2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej								
Szkolenia		2	2	-	-	-	-	2
Zadanie 3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych								
Szkolenia		113	1	-	-	-	-	1

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 2. Propagowanie odnawialnych źródeł energii

Działania	KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy Razem
Zadanie 1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej							
Porady	240	38	-	-	-	-	38
Szkolenia	38	13	-	-	-	-	13
Konferencje	2	2	-	-	-	-	2
Lustracje	10	9	-	-	-	-	9

Program 3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem

Zadanie 1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania "Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych" w gospodarstwach rolnych

Porady		1440	120	-	5	-	-	125
Szkolenia		63	-	-	-	-	-	
Opracowania:	Opracowanie planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego	396	24	-	-	-	-	24
	Korekta planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego	335	26	-	-	-	-	26
	Wniosek o płatność-kontynuacja	1701	100	-	10		-	110
	Plan nawozowy	1322	46	-	5	11	-	62
	Prowadzenie rejestru działań agrotechnicznych związanych z programem rolnośrodowiskowym	1	-	-	-	-	-	-
Lustracje		245	9	-	4	-	-	13

Zadanie 2. Doradztwo dla rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN)

Porady		158	9	-	-	-	-	9
Szkolenia		33	1	-	-	-	-	1
Opracowania: plany nawozowe i inne		386	23	-	-	-	-	23
Lustracje		48	1	-	-	-	-	1

Priorytet I: Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej

Działania		KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy Razem
Zadanie 1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych								
Porady		1857	54	40	141	-	-	235
Szkolenia		51	-	-	-	-	-	-
Opracowania:	Renty strukturalne	8	-	-	-	-	-	-
	Ułatwienie startu młodym rolnikom	80	1	-	-	-	-	1
	Modernizacja gospodarstw rolnych	176	3	16	2	-	-	21
	Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	3	-	-	-	-	-	-
Lustracje		37	5	-	-	-	-	5
Zadanie 2. Przekazywanie rolnikom informacji w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross compliance)								
Porady		1254	81	-	-	-	-	81
Szkolenia		74	-	-	-	-	-	-
Opracowania:	Wniosek: Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	321	3	-	-	-	-	3
	Raport z oceny dostosowania gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i BHP	347	6	-	-	-	-	6
Podpisanie umowy z rolnikiem na korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów		314	16	-	-	-	-	16
Lustracje		987	24	-	-	-	-	24
Zadanie 3. Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatność do gruntów rolnych								
Porady		923	83	-	9	-	-	92
Szkolenia		66	-	-	-	-	-	-
Opracowania: wnioski obszarowe		8242	107	65	30	-	-	202
Zadanie 4. Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych								
Porady		168	55	-	-	-	-	55
Szkolenia		17	10	-	-	-	-	10
Konferencje		1	1	-	-	-	-	1
Opracowania	Plan działania grupy producentów rolnych (plan marketingowy)	5	5	-	-	-	-	5
	Plan dochodzenia do uznania dla grupy producentów owoców i warzyw	4	4	-	-	-	-	4

Priorytet I: Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności

Działania		KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy Razem
Zadanie 1. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji								
Porady		38	4	-	-	-	-	4
Szkolenia		4	-	-	-	-	-	-
Zadanie 2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności								
Porady		141	5	-	-	10	-	15
Szkolenia		9	-	-	-	-	-	-
Konferencje		1	-	-	-	1	-	1
Opracowania	Plan przedstawiania się gospodarstwa na ekologiczny sposób produkcji	1	-	-	-	-	-	-
Lustracje		37	-	-	-	22	-	22

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 1. Transfer innowacji technologicznych

Działania	KPODR Razem	AL	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej																					
Porady	3402	34	475	190	316	120	70	148	130	34	85	86	115	50	200	90	59	45	167	74	2488
Szkolenia	303	7	8	14	14	14	14	18	11	9	13	24	13	10	30	13	16	9	10	17	274
Konferencje	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Plan ochrony roślin plan nawozowy (bez OSN)	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wycalcowanie DJP, wielkości płyt obornikowych i zbiorników na odchody płynne	16	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	1	11
Wniosek o dopłatę do materiału siewnego	304	22	16	-	5	27	35	27	21	5	10	16	8	10	11	5	17	25	6	38	304
Wniosek o zwrot akcyzy paliwowej	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
Wniosek o dopłatę do materiału siewnego AGNES 1, AGNES 2	89	10	-	-	-	-	-	11	-	-	40	-	-	-	17	-	5	-	-	6	89
Pracy maszyn do produkcji roślinnej	8	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Pracy maszyn do produkcji zwierzęcej	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Profilaktyki i utrzymania zwierząt	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inne	9	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	6	1	-	-	-	-	-	-	-	9
Przygotowanie poletek demonstracyjnych	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pomiar GPS	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Lustracje	711	7	40	53	105	16	10	56	25	-	24	-	25	15	-	50	4	14	43	10	497
Zadanie 2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej																					
Szkolenia	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zadanie 3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych																					
Szkolenia	113	3	7	3	6	6	3	9	6	3	6	4	4	5	14	10	7	4	5	7	112

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 2. Propagowanie odnawialnych źródeł energii

Działania	KPODR Razem	AL	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej																					
Porady	240	12	10	16	-	-	12	26	25	5	5	3	20	4	10	5	13	5	23	8	202
Szkolenia	38	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	2	2	25
Konferencje	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lustracje	10	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Program 3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem

Zadanie 1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania "Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych" w gospodarstwach rolnych

Porady		1440	23	70	70	55	60	100	117	65	30	65	60	80	26	50	100	85	30	157	72	1315
Szkolenia		63	3	6	3	-	2	5	-	4	-	3	2	5	2	4	5	3	-	16		63
Opracowania:	Opracowanie planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego	396	20	20	20	-	30	23	22	10	6	20	-	6	-	22	20	35	10	65	43	372
	Korekta planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego	335	2	-	5	-	13	10	43	5	2	14	88	-	24	15	-	-	10	5	73	309
	Wniosek o płatność-kontynuacja	1701	20	95	37	80	30	125	80	30	50	125	240	40	70	30	80	175	20	204	60	1591
	Plan nawozowy	1322	20	40	17	70	30	145	66	8	50	85	238	30	60	10	40	85	50	89	127	1260
	Prowadzenie rejestru działań agrotechnicznych związanych z programem rolnośrodowiskowym	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Lustracje		245	8	17	25	-	13	23	32	3	2	12	18	-	-	-	25	35	8	-	11	232
Zadanie 2. Doradztwo dla rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN)																						
Porady		158	31	-	10	50	-	-	13	-	-	-	25	-	-	20	-	-	-	-	-	149
Szkolenia stacjonarne		33	10	-	2	6	-	-	2	-	-	-	8	-	-	4	-	-	-	-	-	32
Opracowania: plany nawozowe i inne		386	88	-	-	48	-	-	16	-	-	-	191	-	-	20	-	-	-	-	-	363
Lustracje		48	6	-	2	-	-	-	13	-	-	-	6	-	-	20	-	-	-	-	-	47

Priorytet I: Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej

Działania		KPODR Ral.m	AL	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych																						
Porady		1857	60	78	90	51	130	180	112	136	54	135	53	106	75	40	82	40	50	20	130	1622
Szkolenia		51	2	2	2	2	2	2	6	4	2	2	2	4	3	2	2	2	2	2	6	51
Opracowania:	Renty strukturalne	8	-	-	-	-	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
	Ułatwienie startu młodym rolnikom	80	8	8	-	5	6	21	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	7	79
	Modernizacja gospodarstw rolnych	176	8	-	-	-	6	26	10	25	-	35	-	8	-	-	9	-	-	11	17	155
	Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	3	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Lustracje		37	-	2	13	-	-	12	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32
Zadanie 2. Przekazywanie rolnikom informacji w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross compliance)																						
Porady		1254	26	46	120	23	85	60	100	125	23	57	38	71	25	85	74	48	40	51	76	1173
Szkolenia		74	2	3	1	2	7	6	5	7	2	4	6	5	2	6	1	1	1	12	1	74
Konferencje																						
Opracowania:	Wniosek- Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	321	14	17	6	7	16	22	19	15	10	23	30	10	10	18	14	15	3	22	47	318
	Raport z oceny dostosowania gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i BHP	347	14	15	6	7	15	22	34	15	10	18	30	10	10	28	15	20	18	30	24	341
Podpisanie umowy z rolnikiem na korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów		314	14	17	14	7	12	22	19	15	10	18	30	10	10	18	14	15	10	22	21	298
Lustracje		987	40	35	30	21	50	66	58	40	30	64	90	40	30	112	30	74	30	60	63	963

Zadanie 3. Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatność do gruntów rolnych

[illegible]

Priorytet I: Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności

Działania		KPODR Razem	AL	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji																						
Porady		38	-	9	6	-	-	-	11	-	-	-		3	-	5	-	-	-	-	-	34
Szkolenia		4	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	4
Lustracje		10	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
Zadanie 2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności																						
Porady		141		5	12	-	7	-	5	15	-	35	-	-	5	5	3	11	8	12	3	126
Szkolenia		9	-	-	-	-	1	-	-	2	-	3	2	-	-	-	-	1	-	-	-	9
Konferencje		1	-	-	-	-	-	-	-					-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opracowania	Plan przedstawiania się gospodarstwa na ekologiczny sposób produkcji	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Lustracje		37	-	-	-	-	-	-				15		-	-	-	-		-	-	-	15

Priorytet II: Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym

Program 1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw

Działania		KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy Razem
Zadanie 1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej								
Porady		1072	-	200	-	-	-	200
Szkolenia		28	-	-	-	-	-	-
Konferencje		1	-	1	-	-	-	1
Opracowania: Agrokoszty		66	-	66	-	-	-	66
Zadanie 2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych								
Porady		785	-	150	-	-	-	150
Szkolenia		24	-	-	-	-	-	-
Opracowania	Plany przedsięwzięć	419	-	40	1	-	-	41
	wnioski o kredyty bankowe	20	-	-	-	-	-	-
	Analizy ekonomiczne (w tym szacunki i kalkulacje)	100	-	100	-	-	-	100
	Prowadzenie ksiąg rachunkowych	98	-	45	-	-	-	45

Program 2. System zbierania i wykorzystania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych – Polski FADN

Zadanie 1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN

Prowadzenie ksiąg FADN	1200	20	252	-	-	12	284
Wizyty w gospodarstwach	7200	120	1512	-	-	72	1704
Wprowadzanie danych do komputera i generowanie raportu	1200	20	252	-	-	12	284
Lustracje	120	-	120	-	-	-	120

Program 3. System informacji rolniczej

Zadanie 1. Gromadzenie rolniczej informacji rynkowej

Porady	12	-	12	-	-	-	12
Cotygodniowe notowania targowiskowe	884	-	-	-	-	-	-
Cotygodniowe notowania do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich	272	-	52	-	-	-	52
Kwartalne notowania cen środków do produkcji	72	-	4	-	-	-	4
Kwartalne notowania cen nawozów mineralnych dla CDR w Brwinowie	160	-	8	-	-	-	8
Analiza kształtowania się relacji cen na produkty rolnicze i środki do produkcji	12	-	12	-	-	-	12

Zadanie 2. Usprawnienie zarządzania gospodarstwem rolnym z wykorzystaniem Internetu

Gromadzenie adresów e-mail	395	-	-	-	-	-	-
----------------------------	-----	---	---	---	---	---	---

Program 1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw

[illegible]

Zadanie 1. Gromadzenie rolniczej informacji rynkowej																					
Porady	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cotygodniowe notowania targowiskowe	884	52	52	104	52	52	52	52	52	52	-	52	52	-	-	52	52	52	52	52	884
Cotygodniowe notowania do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich	272	-	52	-	-	52	52	-	-	-	-	-	52	-	-	-	-	-	12	-	220
Kwartalne notowania cen środków do produkcji	72	4	4	4	-	4	4	4	4	4	4	4	4	-	4	4	4	4	4	4	68
Kwartalne notowania cen nawozów mineralnych dla CDR w Brwinowie	160	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	152
Analiza kształtowania się relacji cen na produkty rolnicze i środki do produkcji	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zadanie 2. Usprawnienie zarządzania gospodarstwem rolnym z wykorzystaniem Internetu																					
Gromadzenie adresów e-mail	395	17	-	20	-	-	30	24	45	10	-	140	20	15	-	-	12	-	41	21	395

Priorytet III: Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

Program 1.Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Działania		KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy Razem
Zadanie 1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku								
Porady		201	-	-	52	-	-	52
Szkolenia		43	-	-	1	-	-	1
Konferencje		1	-	-	1	-	-	1
Konkursy		1	-	-	1	-	-	1
Lustracje		66	-	-	25	-	-	25
Zadanie 2. Rozwój rękodzielnictwa szansą różnicowania dochodów na obszarach wiejskich								
Porady		77	-	-	-	-	-	-
Szkolenia		47	-	-	2	-	-	2
Zadanie 3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwania pozarolniczych źródeł dochodu								
Porady		1579	-	-	135	-	-	135
Szkolenia		189	-	-	62	-	-	62
Opracowania	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	44	2	8	4	-	-	14
	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	2	-	-	1	-	-	1
	Indywidualne Plany Reorientacji Zawodowej	1368	-	-	-	-	-	-
	Raporty sytuacji na lokalnym rynku pracy	228	-	-	-	-	-	-
Dyżury w Biurze Reorientacji Zawodowej		912	-	-	-	-	-	-
Lustracje		79	-	-	-	-	-	-

Program 2. Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych							
Zadanie 1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego							
Porady		64	-	-	8	-	8
Szkolenia		3	-	-	-	-	-
Konkursy		1	-	-	1	-	1
Zadanie 2. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu							
Porady		125	-	-	12	-	12
Szkolenia		46	-	-	3	-	3
Konkursy		4	-	-	1	-	1
Opracowania	Przygotowanie dokumentacji dla produktów i wytwórców	12	-	-	1	-	1

Priorytet III: Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

Program 3. Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska

Działania		KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PM	Działy Razem
Zadanie 1. Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami, w tym niebezpiecznymi								
Porady		299	-	-	-	15	-	15
Szkolenia		30	-	-	-	-	-	-
Konferencje		1	-	-	-	1	-	1
Pokaz kompostowania		8	-	-	-	-	-	-
Lustracje		417	-	-	-	50	-	50
Opracowania	Plany naprawcze dla gospodarstw ochrony środowiska	120	-	-	-	-	-	-
Zadanie 2. Promocja tradycyjnych sadów								
Porady		29	3	-	-	-	-	3
Szkolenia		9	-	-	-	-	-	-
Lustracje		6	5	-	-	-	-	5
Zadanie 3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska								
Porady		80	-	-	-	12	-	12
Szkolenia		8	-	-	-	-	-	-
Konferencje		1	-	-	-	1	-	1
Lustracje		28	-	-	-	10	-	10

Priorytet III: Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

Program 1.Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Działania		KPODR Razem	AL	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku																						
Porady		201	6	8	4	-	6	5	8	10	2	-	6	10	8	20	-	26	5	15	10	149
Szkolenia		43	1	1	4	1	2	-	-	1	1	-	2	1	2	9	-	10	1	4	2	42
Konferencje		1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Konkursy		1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lustracje		66	5	-	-	-	-	2	2	-	-	-	2	-	-	10	-	15	5	-	-	41
Zadanie 2. Rozwój rękodzielnictwa szansą różnicowania dochodów na obszarach wiejskich																						
Porady		77	4	-	-	5	5	5	2	10	-	-	-	-	3	10	-	12	5	10	6	77
Szkolenia		47	1	1	1	2	5	10	-	2	1	1	2	1	2	2	-	4	2	4	4	45
Zadanie 3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwania pozarolniczych źródeł dochodu																						
Porady		1579	72	72	97	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	82	72	77	108	1444
Szkolenia		189	6	9	8	6	5	6	7	8	4	6	6	5	4	11	8	6	4	12	6	127
Opracowania	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	44	-	-	-	2	-	12	3	4	-	2	-	-	-	2	-	5	-	-	-	30
	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
	Indywidualne Plany Reorientacji Zawodowej	1368	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	72	36	72	72	72	72	72	108	1368
	Raporty sytuacji na lokalnym rynku pracy	228	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	228
Dyżury w Biurze Reorientacji Zawodowej		912	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	24	48	48	48	48	48	72	912
Lustracje		79	-	-	-	72	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	79
Program 2. Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych																						
Zadanie 1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego																						
Porady		64	5	-	5	-	6	-	-	15	-	-	3	-	-	10	-	-	-	10	2	56
Szkolenia		3	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	3
Zadanie 2. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych region																						
Porady		125	5	-	-	-	5	5	4	15	3	-	26	-	-	3	-	12	5	30	-	113
Szkolenia		46	3	1	1	1	4	3	-	5	1	-	2	2	1	1	-	2	8	4	4	43
Konkursy		4	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	3
Opracowania	Przygotowanie dokumentacji dla produktów i wytwórców	12	2	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	5	-	-	-	11

Priorytet III: Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

Program 3. Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska

Działania		KPODR Razem	AL	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami, w tym niebezpiecznymi																						
Porady		299	45	2	-	-	4	-	20	45	30	-	33	5	5	15	30	20	-	30	-	284
Szkolenia		30	3	-	2	-	-	-	-	3	3	-	8	1	1	3	2	1	1	2	-	30
Konferencje		1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pokaz kompostowania		8	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	1	1	1	-	1	-	8
Lustracje		417	45	-	-	-	-	-	5	45	45	-	45	2	-	45	45	45	-	45	-	367
Opracowania	Plany naprawcze dla gospodarstw ochrony środowiska	120	15	-	-	-	-	-	-	15	15	-	15	-	-	15	15	15	-	15	-	120
Zadanie 2. Promocja tradycyjnych sadów																						
Porady		29	-	-	-	-	-	2	1	5	-	-	5	-	-	6	-	2	5	-	-	26
Szkolenia		9	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1	1	-	4	-	1	-	-	-	9
Lustracje		6	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Zadanie 3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska																						
Porady		80	15	-	6	-	-	10	5	-	-	-	-	-	-	-	5	5	2	20	-	68
Szkolenia		8	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	2	-	8
Konferencje		1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lustracje		28	-	-	-	-	-	10	3	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	18

Priorytet IV: Promowanie postępu biologicznego i technologicznego produkcji rolniczej**Program 1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych**

Działania	KPODR Razem	PT	PE	PR	PS	PI	Działy Razem
Zadanie 1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych							
Impreza wystawienniczo-targowa	12	3	-	4	-	4	11
Zadanie 2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej							
Konkursy	17	3	-	-	7	2	12
Olimpiady	20		-	-	-	1	1
Zadanie 3. Wydawnictwa i publicystyka							
Audycja RTV	37	13	-	8	10	6	37
Artykuły w wydawnictwach KPODR	330	80	11	32	9	27	159
Artykuły w wydawnictwach obcych	32	10		5	4	2	21
Opracowanie autorskie (broszury, ulotki, katalogi)	17	10	1	1	3	2	17
Opracowanie redakcyjne (Wieś Kujawsko-Pomorska, broszury, ulotki, plakaty, foldery, katalogi)	78	-	-	1	-	77	78
Aktualności – internetowy biuletyn informacyjny	38	-	-	14	-	24	38
Program 2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi							
Zadanie 1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi							
Udział w dożynkach wiejskich, gminnych, powiatowych	121	3	-	2	-	-	5
Udział w targach (przygotowanie stoiska KPODR)	46	10	-	3	5	6	24
Udział w komisjach klęskowych	52	2	-	-	-	-	2
Udział w komisjach konkursowych	62	13	-	2	7	-	22
Udział w posiedzeniach rad gminy, powiatu, itp.	205		-	-	5	-	5
Inne	83	7	-	-	3	-	10

Priorytet IV: Promowanie postępu biologicznego i technologicznego produkcji rolniczej

Program 1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych

Działania	KPODR Razem	AL	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	PZDR Razem
Zadanie 1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych																					
Impreza wystawienniczo-targowa	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Zadanie 2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej																					
Konkursy	17	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	5
Olimpiady	20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	19
Zadanie 3. Wydawnictwa i publicystyka																					
Audycja RTV	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Artykuły w wydawnictwach KPODR	330	9	13	10	9	9	10	12	9	5	5	10	7	6	14	8	4	8	15	8	171
Artykuły w wydawnictwach obcych	32	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	2	-	-	-	-	6	-	-	-	11
Opracowanie autorskie (broшуry, ulotki, katalogi)	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Opracowanie redakcyjne (Wiś Kujawsko-Pomorska, broшуry, ulotki, plakaty, foldery, katalogi)	78	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktualności – internetowy biuletyn informacyjny	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Program 2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi																					
Zadanie 1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi																					
Udział w dożynkach wiejskich, gminnych, powiatowych	121	3	7	5	4	6	6	11	5	5	6	5	5	4	11	5	14	4	2	8	116
Udział w targach (przygotowanie stoiska KPODR)	46	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	22
Udział w komisjach kłeskowych	52	7	-	-	-	7	-	9	4	-	-	6	-	-	-	4	-	-	13	-	50
Udział w komisjach konkursowych	62	-	2	2	1	2	1	4	7	-	-	1	5	-	2	3	5	5	-	-	40
Udział w posiedzeniach rad gminy, powiatu, itp.	205	4	16	9	2	4	19	15	8	5	10	10	9	4	24	10	18	7	12	14	200
Udział w imprezach województwa kujawsko-pomorskiego	83	-	-	-	1	-	-	23	-	-	-	-	-	-	40	-	-	9	-	-	73

Torun 23.06.2011

Stwierdzam zgodność z oryginałem
Beata Deptińska
 inspektor (1)

